

**LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA
LOKALNE AKCIJSKE GRUPE „PODRAVINA“**

ZA RAZDOBLJE 2013. I 2014. GODINE

Veljača, 2013.

Koordinator izrade:

Na temelju članka 25. Statuta LOKALNE AKCIJSKE GRUPE „PODRAVINA“, Skupština LOKALNE AKCIJSKE GRUPE „PODRAVINA“ na 1. redovnoj Skupštini održanoj 26. veljače 2013. donosi

ODLUKU
o prihvaćanju Lokalne razvojne strategije
LAG-a „PODRAVINA“ za razdoblje 2013.-2014.

I.

Donosi se Odluka o prihvaćanju Lokalne razvojne strategije LAG-a „PODRAVINA“ za razdoblje 2013.-2014.

II.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

SKUPŠTINA
LOKALNE AKCIJSKE GRUPE „PODRAVINA“

PREDSJEDNIK LAG-a „PODRAVINA“:

Branko Sobota

ČLANOVI RADNE GRUPE ZA IZRADU LRS „LP“

R.br.	Prezime, ime	Institucija/tvrtka/organizacija
1.	Kraljić, Tihana	PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja
2.	Babić, Franjo	PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja
3.	Balabanić, Sven	Grad Đurđevac
4.	Benkek, Vanja	Vinogradarstvo „Benkek“
5.	Hodalić, Anđelka	Poljoprivredno savjetodavna služba - Đurđevac
6.	Kantar, Sandra	Visoko gospodarsko učilište u Križevcima
7.	Kolar, Nadica	Općina Ferdinandovac
8.	Lončar, Mihaela	Kulturno-umjetničko društvo Grgur Karlovčan Kalinovac
9.	Lukačin, Silvija	Lokalna akcijska grupa „PODRAVINA“
10.	Majetić, Ivana	Udruženje obrtnika Đurđevac
11.	Svržnjak, Kristina	Visoko gospodarsko učilište Križevci
12.	Topolovčan, Ivan	Udruga vinogradara i voćara „Šiljer“ Kloštar Podravski
13.	Vrban, Miroslav	Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvoj i turizam KKŽ

SADRŽAJ

UVOD	1
1. ZNAČAJKE PODRUČJA OBUHVAĆENE „LP“	2
1.1. OPĆE ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE PODRUČJA	2
1.1.1. „LP“ kao geografska cjelina, reljefne i klimatske karakteristike.....	2
1.1.2. Administrativna podjela, veličina područja „LP“	3
1.1.3. Kulturna, povijesna, prirodna baština - Natura 2000	4
1.1.4. Stanje društvene i komunalne infrastrukture	7
1.2. GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA.....	11
1.2.1. Glavne gospodarske djelatnosti	11
1.2.2. Stanje gospodarstva	11
1.2.3. Tržište radne snage.....	17
1.3. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE ZNAČAJKE PODRUČJA	18
1.3.1. Broj i gustoća stanovnika	18
1.3.2. Demografska kretanja	18
1.3.3. Obrazovna struktura stanovništva.....	19
1.3.4. Školstvo i kultura	19
2. SWOT ANALIZA „LP“	21
3. VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE	24
3.1. RAZVOJNA VIZIJA.....	24
3.2. RAZVOJNI CILJEVI PO OSIMA RURALNOG RAZVOJA	24
3.3. OPIS MJERA, DEFINIRANJE KORISNIKA I KRITERIJA PRIHVATLJIVOSTI TE OČEKIVANIH REZULTATA PO MJERAMA	25
4. STRATEGIJA IZRADA I PROVEDBE	37
4.1. ZNAČAJKE PARTNERSTVA.....	37
4.2. PRIMJENA NAČELA „ODOZDO PREMA GORE“ I SUDJELOVANJE RAZLIČITIH INTERESNIH SKUPINA UKLJUČUJUĆI SOCIO-EKONOMSKE UGROŽENE SKUPINE, ŽENE I MLADE U IZRADI LRS	39

4.3.	PLAN PROVEDBE I SLIJED AKTIVNOSTI U OSTVARENJU CILJEVA	42
4.4.	SPOSOBNOST UPRAVLJANJA JAVNIM SREDSTVIMA.....	47
4.5.	UTJECAJ PROVEDBE STRATEGIJE NA OKOLIŠ.....	47
4.6.	IZVORI FINANCIRANJA I ODRŽIVOST STRATEGIJE BEZ SREDSTAVA JAVNE POMOĆI.....	47
4.7.	PROCJENA BROJA PROJEKATA I POTREBNIH SREDSTAVA U 2013. I 2014. GODINI.....	48
4.8.	PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE I MJERENJE UČINAKA PROVEDBE STRATEGIJE, KRITERIJI I INDIKATORI ZA OCJENU USPJEŠNOSTI I UČINKOVITOSTI.....	48
4.9.	PROCEDURA DONOŠENJA ODLUKA UKLJUČUJUĆI PROCEDURU ODABIRA PROJEKATA KOJIMA ĆE LAG IZDATI PISMO PREPORUKE I NAČINE SPRJEČAVANJA SUKOBIA INTERESA (RAZRAĐENI KRITERIJI ZA ODABIR PROJEKATA „LP“ - OPIS PROCEDURE ZA DONOŠENJE, PISMA PREPORUKE).....	52
4.10.	PROJEKTI KOJI SU SE PROVODILI/SE PROVODE IZ DRUGIH IZVORA FINANCIRANJA.....	53
5.	FINANCIJSKI PLAN ZA PROVEDBU AKTIVNOSTI U RAZDOBLJU 2013. I 2014. GODINE.....	53
6.	USKLAĐENOST S NADREĐENIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA	56

POJMOVNIK, AKRONIMI/KRATICE

RH - Republika Hrvatska

EU - Europska unija

LEADER - „Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale”

LAG - Lokalna akcijska grupa

„LP“ - LAG „PODRAVINA“

LRS - Lokalna razvojna strategija

ŽRS - Županijska razvojna strategija

ROP - Regionalni operativni program

SRR - Strategija regionalnog razvoja

JLS - Jedinice lokalne samouprave

KKŽ - Koprivničko-križevačka županija

PORA - PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja za promicanje i provedbu razvojnih aktivnosti u Koprivničko-križevačkoj županiji

PDV - Porez na dodanu vrijednost

ŽUC - Županijska uprava za ceste

OPG - Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

MRRFEU- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova europske unije

MINPO- Ministarstvo poduzetništva i obrta

APPRRR - Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

PSS - Poljoprivredno savjetodavna služba

HZMO - Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

HZZ - Hrvatski zavod za zapošljavanje

HBOR - Hrvatska banka za obnovu i razvoj

HGK - Hrvatska gospodarska komora

HOK - Hrvatska obrtnička komora

DZS - Državni zavod za statistiku

SWOT - Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats

VGU - Visoko gospodarsko učilište u Križevcima

GLOBAL GAP - The Global Partnership for Good Agricultural Practice

HACCP - Hazard Analysis and Critical Control Point

ISO - International Organization for Standardization

IPPC -Direktiva - Integrated Pollution Prevention and Control

DIREKTIVA 2000/60EZ - Direktiva za uspostavljanje okvira djelovanja Zajednice u području pitkih voda

NATURA 2000 - Ekološka mreža Europske unije značajnih prirodnih područja

POPIS KARTI

Karta 1.: „LP“ na području RH

Karta 2.: „LP“ na području KKŽ

POPIS TABLICA

Tablica 1.: Naselja i površina po JLS

Tablica 2.: Kulturna baština

Tablica 3.: Zaštićeni dijelovi prirode

Tablica 4.: Ordinacije primarne zdravstvene zaštite

Tablica 5.: Civilni sektor

Tablica 6.: Prometna infrastruktura

Tablica 7.: Komunalna infrastruktura

Tablica 8.: Struktura gospodarskih subjekata

Tablica 9.: Gospodarske zone u „LP“

Tablica 10.: Poljoprivredno zemljište i subjekti upisani u Upisnik

Tablica 11.: Poljoprivredna površina

Tablica 12.: Smještajni kapaciteti

Tablica 13.: Tržište radne snage

Tablica 14.: Stanovništvo

Tablica 15.: Obrazovna struktura stanovništva

Tablica 16.: Obrazovne i kulturne institucije

Tablica 17.: Usporedba ciljeva LRS „LP“ s Osima ruralnog razvoja EU

Tablica 18.: Struktura partnerstva javnog, gospodarskog i civilnog sektora u „LP“

Tablica 19.: Sastav Upravnog odbora „LP“

Tablica 20.: Raspored radionica i sastanaka Radne grupe i Tijela „LP“ u procesu izrade LRS

Tablica 21.: Plan provedbe i slijed aktivnosti „LP“ za razdoblje 2013. i 2014. godine

Tablica 22.: Indikativni broj projekata i potrebnih sredstva javne potpore (vezani uz Prioritet 1 i Prioritet 3 IPARD programa) za razdoblje 2013. - 2014.

Tablica 23.: Indikatori provedbe LRS „LP“ za razdoblje 2013. i 2014. godine

Tablica 24.: Kriteriji za evaluaciju i odabir projekata

Tablica 25.: Financijski plan provedbe aktivnosti u razdoblju 2013. i 2014. godine

Tablica 26.: Usklađenost s prioritetima i mjerama SRR RH 2008-2013

Tablica 27.: Usklađenost s ciljevima i mjerama ŽRS KKŽ 2011-2013.

UVOD

Predstojeći ulazak RH u EU zahtjeva prilagodbu svih nas EU standardima. Potrebno je prilagoditi se novim alatima organiziranja dionika razvoja, novim načinima planiranja aktivnosti, ali potrebno je i mijenjanje svjetonazora u raznim segmentima života pa tako i prema procesima urbanizacije odnosno sve većim razlikama između ruralnih i urbanih sredina.

LEADER program, još od svog uvođenja, 1991. godine, pristupom odozdo prema gore i inicijativama aktiviranja lokalnih dionika te sinergijom sva tri sektora društva, pruža uspješnu potporu razvoju ruralnih područja Europske unije. Sa željom da se sačuva i poboljša kvaliteta života ruralnog prostora Podravine, 14. svibnja 2011. godine pokrenuta je inicijativa za formiranjem „LP“. Inicijativu su prepoznali svi ključni dionici razvoja na području 12 jedinica lokalne samouprave koje obuhvaća područje „LP“, te je 15. listopada 2012. godine sazvana Osnivačka skupština „LP“. Osnivači „LP“ su grad Đurđevac i općine Drnje, Ferdinandovac, Gola, Hlebine, Kalinovac, Kloštar Podravski, Molve, Novigrad Podravski, Novo Virje, Podravske Sesvete i Virje. Naknadno Odluku o pristupanju „LP“ donose i Općina Đelekovec, Općina Koprivnički Bregi, Općina Koprivnički Ivanec i Općina Peteranec čime se „LP“ proširio na područje 16 jedinica lokalne samouprave u KKŽ.

Tehničku pomoć pri osnivanju „LP“ pružila je PORA, a nakon osnivanja „LP“ preuzela je i ulogu koordinatora izrade Lokalne razvojne strategije „LP“. Iskustvo u izradi strateških dokumenata PORA je stekla kao koordinator izrade ŽRS KKŽ za razdoblje 2011.-2013. godine i ROP-a za razdoblje 2006.-2013. godine. LRS predstavlja plan održivog i ujednačenog razvoja cjelokupnog područja na kojem djeluje „LP“, a usklađena je sa strateškim dokumentima na nacionalnoj i regionalnoj razini: IPARD programom, pretpripremnom programom EU za razdoblje 2007.-2013. godine, SRR RH 2008.-2013. i ŽRS KKŽ 2011.-2013.. Svi relevantni dionici razvoja „LP“ su informirani i mobilizirani na preuzimanje uloge u planiranju razvoja i provedbi mjera koje će služiti trajnom razvoju Podravine kroz radionice, javnim pozivom za prikupljanje projektnih ideja, korištenjem internetskih stranica PORE i svih JLS-a članica „LP“, letcima i Facebook profilom.

Prvi dio LRS „LP“ čini analitički dio koji sadrži informacije o zemljopisnim značajkama LAG područja, stanju društvene i komunalne infrastrukture, gospodarstvu i poljoprivredi te demografskim kretanjima i socijalnim značajkama područja. Osnovni izvor podataka za ovaj dio Strategije su Upitnici kreirani isključivo za potrebe izrade LRS „LP“, koje su sve JLS popunile i dostavile u „LP“ na obradu i objedinjavanje. Izvor dostavljenih podataka su interne baze podataka jedinica lokalne samouprave, kao i službene baze KKŽ i resornih državnih tijela. Takav način prikupljanja podataka uz aktivno uključivanje JLS pokazao se zahtjevnim, ali i izuzetno korisnim, jer smo došli do značajnih informacija i spoznaja. Kroz proces izrade LRS JLS su uspostavile vrlo korisnu bazu podataka za svoje područje kao što su podaci o kulturnoj, povijesnoj i prirodnoj baštini, zaštićenim dijelovima prirode, mreži socijalne, obrazovne, prometne i komunalne infrastrukture, strukturi gospodarskih subjekata, tržištu radne snage i obrazovnoj strukturi stanovništva. Tu će bazu sigurno često koristiti u pripremi projektnih prijedloga za financiranje iz fondova EU.

1. ZNAČAJKE PODRUČJA OBUHVAĆENE „LP“

1.1. OPĆE ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE PODRUČJA

1.1.1. „LP“ kao geografska cjelina, reljefne i klimatske karakteristike

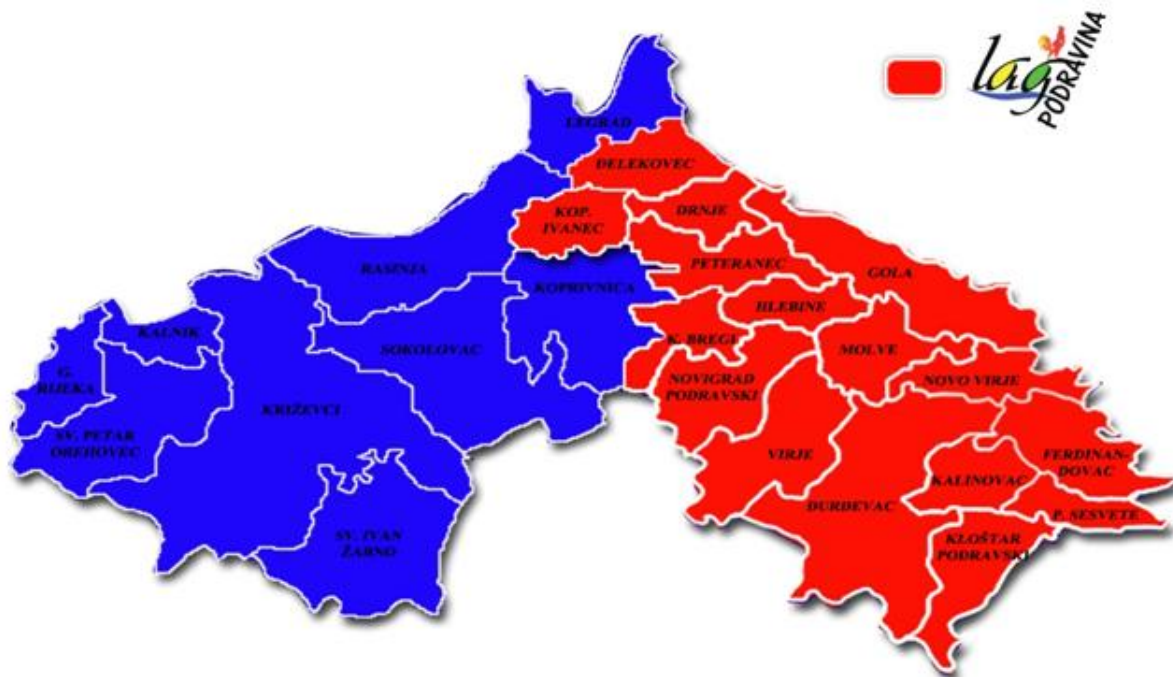
Područje „LP“ smješteno je na sjeverozapadu RH, na istočnom dijelu KKŽ. Područje se nalazi između rijeke Drave i gorja Bilogore, a prostire se duž granice s Republikom Mađarskom. Područje graniči s dvije županije, Bjelovarsko-bilogorskom na zapadu i Virovitičko-podravskom na jugu, a nalazi se 100 km istočno od glavnog grada Zagreba. Područje „LP“ prijelazno je područje semihumidne i stepskoaridne panonske klimatske zone. Osim utjecaja opće cirkulacije, karakteristične za ove geografske širine, utjecaj Panonske nizine i planinskog sustava Alpa i Dinarida slabe utjecaj Atlantskog oceana i Sredozemnog mora. Čitave zime prisutan je hladni zrak, tako da do izražaja dolazi svježja, umjereno kontinentalna klima s dosta izraženim ekstremnim vrijednostima pojedinih klimatskih elemenata. Središnja godišnja temperatura iznosi 9,6 °C, apsolutni temperaturni maksimum doseže do izmjerenih 38,4 °C, a apsolutni temperaturni minimum do -27,3 °C. Prosječna temperatura u siječnju je -2 °C, a u srpnju 20 °C. Padaline se kontinuirano javljaju kroz cijelu godinu. Česte su godine s malim brojem dana u kojima je prisutan snježni pokrivač i male količine snijega. Na području „LP“ godišnje padne 842,0 mm padalina. Javljaju se dva maksimuma padalina, primarni u srpnju (100,0 mm padalina) i sekundarni u studenome (93,0 mm padalina). Broj kišnih dana iznosi 127, a izrazito sušna razdoblja su rijetka. Za vegetaciju je povoljno što u najtoplijem dijelu godine ima najviše padalina. Vjetrovi pušu tijekom cijele godine i to područje je blago vjetrovito. Najčešće puše sjevernjak, sjeverozapadnjak i jugozapadnjak. Zimi prevladava sjevernjak, a istočnjak je jači u proljetnim mjesecima. Vrlo je hladan poput sjevernjaka, a nekad puše i nekoliko dana neprekidno. Ljeti prevladava jugozapadni vjetar koji je topao i povećava vlagu te najčešće prethodi kiši. Tijekom čitave godine, a osobito u jesen, puše zapadnjak.

Karta 1.: „LP“ na području RH

1.1.2. Administrativna podjela, veličina područja „LP“

Karta 2.: „LP“ na području KKŽ

Izvor: „LP“

Područje „LP“ obuhvaća 16 JLS s ukupno 41.718 stanovnika i površinom od 831,17 km², a sačinjavaju ga Grad Đurđevac i Općine Drnje, Đelekovec, Ferdinandovac, Gola, Hlebine, Kalinovac, Kloštar Podravski, Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec, Molve, Novigrad Podravski, Novo Virje, Peteranec, Podravske Sesvete i Virje. koje sve zajedno sadrže 60 naselja. Iz *Tablice 1.* vidljivo je da najviše naselja sadrži Grad Đurđevac, njih 9, dok općine Novo Virje i Podravske Sesvete sadrže samo jedno naselje. Ukupna površina područja iznosi 831,17 km², što je gotovo polovica ukupne površine KKŽ.

Tablica 1.: Naselja i površina po JLS

Grad/Općina	Naselja	Površina (km ²)
Drnje	Botovo, Drnje, Torčec	29,65
Đelekovec	Đelekovec, Imbriovec	25,89
Đurđevac	Budrovac, Čepelovac, Đurđevac, Grkine, Mičetinac, Severovci, Sirova Katalena, Suha Katalena, Sveta Ana	157,19
Ferdinandovac	Ferdinandovac, Brodić	49,25
Gola	Gola, Gotalovo, Novačka, Otočka, Ždala	76,33
Hlebine	Hlebine, Gabajeva Greda	30,94

Kalinovac	Kalinovac, Batinske, Molvice	35,59
Kloštar Podravski	Budančevica, Kloštar Podravski, Kozarevac, Prugovac	51,47
Koprivnički Bregi	Glogovac, Jeduševac, Koprivnički Bregi	34,98
Koprivnički Ivanec	Botinovec, Goričko, Koprivnički Ivanec, Kunovec, Pustakovec	32,96
Molve	Molve, Molve Grede, Repaš, Čingi Lingi	46,53
Novigrad Podravski	Borovljani, Delovi, Javorovac, Novigrad Podravski, Plavšinci, Srdinac, Vlislav	64,62
Novo Virje	Novo Virje	35,98
Peteranec	Komatnica, Peteranec, Sigetec	51,77
Podravske Sesvete	Podravske Sesvete	29,47
Virje	Donje Zdjelice, Hampovica, Miholjanec, Rakitnica, Šemovci, Virje	78,55
UKUPNO	60	831,17

Izvor: Državna geodetska uprava; geoportal.dgu.hr

Područje „LP“ je izrazito ruralnog karaktera uz iznimku Grada Đurđevca koji prema popisu stanovništva iz 2011. godine, bez prigradskih naselja, broji 6.378 stanovnika te sa 16% ukupnog stanovništva „LP“ čini jedini urbani dio LAG područja. Naselja su većinom seoska s niskom gustoćom naseljenosti, sustavi korištenja zemljišta su pretežno poljoprivredni i šumarski te je i identitet zajednice ruralni.

1.1.3. Kulturna, povijesna, prirodna baština - Natura 2000

Kulturna baština, materijalna i nematerijalna, zajedničko je bogatstvo LAG područja u svojoj raznolikosti i posebnosti, a njena zaštita jedan je od važnih čimbenika za prepoznavanje i definiranje kulturnog identiteta područja. Baština koja je kroz povijest ostala očuvana često je jedinstvena i nenadomjestiva, te ostavlja odgovornost očuvanja na sljedeću generaciju. Uz brojne materijalne ostatke koji svjedoče o kontinuiranoj prisutnosti čovjeka na ovim prostorima, očuvan je i veliki dio nematerijalne baštine. U prošlosti ovim su prostorom prošli mnogi narodi i ostavili svoj trag vidljiv i danas u nekim segmentima kulture. Isprepliću se utjecaji od vremena pretpovijesnih kultura do vremena Ilira, Grka, Rimljana, Osmanskog carstva i Austro-Ugarske. Ovi različiti utjecaji na ovom su prostoru stvorili osebujnu cjelinu, koju je lokalna zajednica formirala na jedinstven i neponovljiv način.

Na području „LP“ postoje razne vrste kulturne baštine: kulturni krajolici, zaštićena prirodna dobra, nematerijalna kulturna baština i mnoge druge. Kulturna baština predstavlja i turistički potencijal te uz kvalitetno upravljanje može bitno pridonijeti obogaćenju turističke ponude Podravine.

Tablica 2.: Kulturna baština

Grad/Općina	KULTURNA BAŠTINA*										Muzejska baština	Knjižnična baština	UKUPNO
	Arheološki lokaliteti		Graditeljska baština		Kulturni krajolik		Pokretna kulturna dobra		Nematerijalna kulturna dobra				
	ZiP	E	ZiP	E	ZiP	E	ZiP	E	ZiP	E**			
Drnje	1	21	4	23	—	3	1	—	—	—	1	—	54
Đelekovec	—	10	3	6	—	1	1	—	1	—	1	—	23
Đurđevac	1	19	9	46	—	3	6	—	1	—	1	1	87
Ferdinandovac	—	1	1	13	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Gola	1	14	3	18	1	2	2	—	—	—	1	1	43
Hlebine	—	9	2	3	—	—	1	—	—	—	3	—	18
Kalinovac	—	3	3	8	—	—	1	—	—	—	1	1	17
Kloštar Podravski	1	11	3	26	—	5	2	—	—	—	—	—	48
Koprivnički Bregi	—	4	3	8	—	1	2	—	1	—	—	—	19
Koprivnički Ivanec	—	9	4	21	—	—	3	—	1	—	—	—	38
Molve	—	5	4	7	—	2	1	—	—	—	1	—	20
Novigrad Podravski	—	29	4	38	—	5	1	—	—	—	—	—	77
Novo Virje	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Peteranec	—	10	5	17	1	—	2	—	—	—	—	—	35
Podravske Sesvete	—	6	3	25	—	2	—	—	—	—	4	—	40
Virje	1	10	11	27	3	2	4	—	—	—	2	—	60
UKUPNO	5	161	62	292	5	26	27	—	4	—	15	3	600

Izvor: „LP“ * Podaci su iz veljače 2013. god.; ** Opis tablice 2: Kulturna baština: Z - zaštićeno kulturno dobro, P - preventivno zaštićeno kulturno dobro, E - evidentirano kulturno dobro

Kao što je vidljivo iz Tablice 2., spomenika i predmeta kulturne baštine je sveukupno 600, a od toga je najviše graditeljske baštine koju u najvećoj mjeri čine crkve i kapelice te tradicijska seoska gradnja. Na drugom mjestu po broju su arheološki lokaliteti, a najmanje je knjižnične baštine i to samo 3 zbirke. Od graditeljske baštine možemo izdvojiti Stari Grad u Đurđevcu, koji je u 16. stoljeću služio kao obrana od Turaka. Pokretna kulturna dobra najvećim dijelom čini crkveni inventar, ali imamo i etnografskih zbirki. Najpoznatija nematerijalna kulturna dobra su „Legenda o Picokima“ u Đurđevcu, koja je razlog ulaska Đurđevca u mrežu Europskih destinacija izvrsnosti i Hlebinska škola naive, čiji je glavni predstavnik poznati hrvatski slikar Ivan Generalić. Broj kulturnih dobara na području „LP“ je velik i predstavlja turistički potencijal koji može poslužiti kao temelj razvoja selektivnih oblika turizma na području „LP“ te pomoći Podravini da postane prepoznatljiva diljem regije, ali i šire.

Osim kulturne baštine postoji i velik broj zaštićene prirodne baštine. Natura 2000 je najveća koordinirana mreža područja očuvanja prirode u svijetu i RH će, ulaskom u EU, postati dio te velike mreže, što je od iznimne važnosti za područje „LP“ i za zaštićenu prirodnu baštinu LAG područja.

Tablica 3.: Zaštićeni dijelovi prirode

Grad/Općina	Zaštićena područja	Kategorija zaštite	Površina pod zaštitom (ha)
Drnje	Mura – Drava	Regionalni park	1.022
Đelekovec	Mura – Drava	Regionalni park	71,4
	Zoološki lokalitet livade u Zovju	Spomenik prirode	1
Đurđevac	Đurđevački pijesci	Posebni rezervat	19,5
Ferdinandovac	Mura – Drava	Regionalni park	1.077
Gola	Skupina stabala hrasta lužnjaka	Spomenik prirode	0,1
	Mura – Drava	Regionalni park	7.608
	Čambina	Značajni krajobraz	5
Hlebine	Mura – Drava	Regionalni park	739
Kalinovac	Crni jarci	Posebni rezervat	72,23
Kloštar Podravski	—	—	—
Koprivnički Bregi	—	—	—
Koprivnički Ivanec	Zoološki lokalitet livade u Zovju	Spomenik prirode	1
Molve	Mura – Drava	Regionalni park	1.947
Novigrad Podravski	Staro stablo lipe	Spomenik prirode	—
Novo Virje	Mura – Drava	Regionalni park	1.446
Peteranec	Mura – Drava	Regionalni park	600
Podravske Sesvete	Mura – Drava	Regionalni park	381
Virje	—	—	—
			14.990,23

Izvor: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima KKŽ

Najveći dio zaštićene prirode zauzima regionalni park Mura-Drava, odnosno biosferni rezervat Mura-Drava-Dunav koji prolazi kroz devet općina na području „LP“. Cijeli park se proteže od najsjevernijeg dijela Hrvatske i rijeke Mure, preko Podravine i rijeke Drave pa sve do krajnjeg istoka Hrvatske i rijeke Dunav, a na području „LP“ iznosi 14.891,4 hektara. Osim navedenih zaštićenih dijelova prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode, unutar „LP“ postoje i vrijedni dijelovi prirode koji nisu zaštićeni navedenim zakonom kao što je Park-šuma Borik u Đurđevcu sa 114,52 hektara. Od ostalih kategorija zaštite na ovom području još postoje i značajni krajobrazi, spomenici prirode te posebni rezervati od kojih je najpoznatiji rezervat Đurđevački pijesci. Sveukupna površina prirodne baštine koja je pod zaštitom iznosi 14.990,23 hektara, a sa tako velikom površinom koja je pod zaštitom naš cilj je održavanje i daljnja zaštita tih područja kako bi očuvali prirodu koja ima veliki potencijal postati dijelom mreže Natura 2000.

1.1.4. Stanje društvene i komunalne infrastrukture

Stanje na području zdravstva i socijalne skrbi

Ordinacije na području „LP“ su područne ordinacije Doma zdravlja KKŽ i ordinacije koncesionara u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Na području „LP“, kao što je prikazano u tablici 4., djeluje ukupno 18 ordinacija opće (obiteljske) medicine, 12 ordinacija dentalne medicine, 1 pedijatrijska ordinacija i 2 ordinacije zdravstvene zaštite žena. U svrhu unaprjeđenja i razvitka zdravstva i socijalne zaštite na području „LP“ i jedinice lokalne samouprave potiču gradnju domova za starije i nemoćne osobe, razvoj mreže udomiteljskih obitelji i sustav pružanja pomoći i njege u kući.

Tablica 4.: Ordinacije primarne zdravstvene zaštite

Grad/Općina	Ordinacije opće (obiteljske) medicine	Ordinacije dentalne medicine	Ordinacije pedijatrije	Ordinacije zdravstvene zaštite žena
Drnje	1	1	0	0
Đelekovec	1	0	0	0
Đurđevac	6	5	1	2
Ferdinandovac	1	1	0	0
Gola	1	1	0	0
Hlebine	1	0	0	0
Kalinovac	0	0	0	0
Kloštar Podravski	2	1	0	0
Koprivnički Bregi	1	0	0	0
Koprivnički Ivanec	0	0	0	0
Molve	1	1	0	0
Novigrad Podravski	1	1	0	0
Novo Virje	0	0	0	0
Peteranec	0	0	0	0
Podravske Sesvete	1	0	0	0
Virje	2	1	0	0
UKUPNO	18	12	1	2

Izvor: Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb KKŽ

Mjere socijalne skrbi na području „LP“ provode centri za socijalnu skrb Koprivnica i Đurđevac te obavljaju poslove osiguranja i ostvarivanja pomoći za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih, nemoćnih i drugih osoba koje iste nisu u mogućnosti zadovoljiti radi nepovoljnih osobnih, gospodarskih, socijalnih i drugih okolnosti. Na području „LP“ djeluje 7 legalnih privatnih obiteljskih domova za starije i nemoćne koji zajedno imaju kapacitet 97 mjesta, dok pojedinačno ni jedan nema više od 20 kreveta. Nedostatni kapaciteti i visoka cijena u odnosu na prosječnu mirovinu, razlog su što više ljudi nije smješteno u domovima. Kako bi se pomoglo starijim osobama u obavljanju svakodnevnih poslova, Klub za starije osobe MARIŠKA iz Koprivnice provodi Program pomoći u kući starijim i nemoćnim osobama i Program dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama u kojima na području 11 jedinica lokalne samouprave „LP“ djeluju geronto-domaćice. Svaka općina ima po 1 geronto-domaćicu koja skrbi za 10-12 korisnika, Đurđevac ima 2 gerontodomaćice koje skrbe svaka za 25 korisnika, jednog pomoćnog radnika, a medicinska sestra povremeno i

ciljano obilazi korisnike. Na području „LP“ nedostatan je i broj udomiteljskih obitelji. Stoga je potrebno potaknuti obitelji, potencijalne udomitelje na pružanje doma zlostavljanoj i zanemarioj djeci, kako bi im se time omogućio kvalitetan život. U svrhu unaprjeđenja i razvitka zdravstva i socijalne skrbi na području „LP“ i JLS potiču gradnju domova za starije i nemoćne osobe, razvoj mreže udomiteljskih obitelji i sustav pružanja pomoći i njege u kući. Na području „LP“ djeluju županijske udruge i udruge Grada Đurđevca - Udruga invalida, Udruga pomoći osobama s mentalnom retardacijom, Udruga slijepih te Udruga žena s bolestima dojke. Potrebno je omogućiti dostupnost javnih ustanova te formirati institucije koje nedostaju na području „LP“ kao što su dom za starije i nemoćne osobe, sigurna kuća s tretmanom za žrtve obiteljskog nasilja. Potrebno je osigurati i izvaninstitucionalne oblike pomoći marginaliziranim skupinama koje trenutno ne egzistiraju kao što su podrška roditeljima koji su u riziku gubitka roditeljske skrbi, specijalne usluge za osobe s invaliditetom, pomoć u kući i drugi servisi za starije osobe, naknadna skrb za mlade koji napuštaju udomiteljske obitelji te poboljšanje infrastrukture u romskim naseljima.

Civilni sektor

Na području „LP“ djeluju 394 organizacije civilnog društva (*Tablica 5.*). Najviše udruga broji grad Đurđevac, čak 98, dok najmanje broji općina Hlebine, njih 11. Udruge su od velike važnosti za razvoj sporta, njegovanje kulturne baštine, zaštitu prirode te društveni razvoj uopće. Udruge većinom djeluju amaterski i zasnivaju se na volonterizmu svojih članova. Sinergijski učinak udruga može se postići višim stupnjem koordinacije udruga međusobno i s javnim i gospodarskim sektorom. Rad, ali i osnivanje novih udruga potiču i JLS „LP“ prepoznavši značaj udruga kao čuvara kulturne baštine. Skori ulazak RH u EU mijenja način financiranja civilnog sektora te se pred udruge „LP“ postavljaju zahtjevi za podizanje razine znanja s ciljem apliciranja projektnih ideja na moguće izvore financiranja.

Tablica 5.: Civilni sektor

Grad/Općina	Broj udruga
Drnje	18
Đelekovec	12
Đurđevac	98
Ferdinandovac	21
Gola	29
Hlebine	11
Kalinovac	14
Kloštar Podravski	25
Koprivnički Bregi	16
Koprivnički Ivanec	22
Molve	23
Novigrad Podravski	14
Novo Virje	18
Peteranec	16
Podravske Sesvete	20
Virje	37
UKUPNO	394

Izvor: JLS

Prometna infrastruktura

Na LAG području je najviše nerazvrstanih cesta i to u ukupnoj duljini od 707,57 km. Državne ceste prolaze kroz samo 12 općina, sa sveukupnom duljinom od 102,26 km. Županijskih cesta je 189,49 km, dok je lokalnih cesta 215,74 km. Željeznička pruga prolazi kroz 9 JLS „LP“ s ukupnom duljinom od 60,9 km, dok je željezničkih postaja 9. Plovni riječni putovi postoje na rijeci Dravi s ukupnom duljinom od 27,5 km koji se protežu kroz područje općina Ferdinandovac i Podravske Sesvete. Riječnih luka nema, ali su neke u izgradnji, poput one u Novom Virju. Najznačajnije prometnice LAG područja su državna cesta D41GP Gola - Koprivnica - Križevci - Sesvete, državna cesta D2 („Podravska magistrala“) te željezničke pruge na koridoru Rijeka - Budimpešta i Varaždin - Osijek. Ukupno gledano postoji potreba za unapređenjem prometne infrastrukture LAG područja, naročito u cestovnom prometu. Postoji potreba za izgradnjom suvremenih prometnica koje će spajati LAG područje sa Zagrebom i Podravske magistrale koja bi se protezala uzduž LAG područja. Također postoji potreba za rekonstrukcijom nerazvrstanih cesta što bi u velikoj mjeri utjecalo na povećanje kvalitete života stanovnika LAG područja. S obzirom da rijeka Drava protječe kroz čitavo područje djelovanja „LP“ i predstavlja značajan gospodarski i turistički potencijal, potrebno je poboljšati i povećati riječnu prometnu infrastrukturu.

Tablica 6.: Prometna infrastruktura

Grad/Općina	Državne ceste (km)	Županijske ceste (km)	Lokalne ceste (km)	Nerazvrstane ceste (km)	Željezničke pruge (km)	Željezničke postaje	Plovni riječni putovi (km)
Drnje	8,59	4,43	1,22	12	6	2	—
Đelekovec	8,12	7,85	8,16	88,36	—	—	—
Đurđevac	10,8	32,8	35,5	22,7	19,6	2	—
Ferdinandovac	—	6,53	17,07	40,62	—	—	23,5
Gola	20	13	38	38	—	—	—
Hlebine	—	3,5	3,86	30	—	—	—
Kalinovac	5	10	12	13	3	1	—
Kloštar Podravski	5	16	30	35	6	1	—
Koprivnički Bregi	3,54	3,6	5,7	14,25	10	1	—
Koprivnički Ivanec	4,5	17	2,5	45	0,3	—	—
Molve	7,8	15	7,9	12,1	—	—	—
Novigrad Podravski	8,71	12,15	9,04	86,34	5,3	1	—
Novo Virje	—	13,61	12,27	40	—	—	—
Peteranec	11,2	10,12	14,42	17	3,3	—	—
Podravske Sesvete	—	10,3	11,6	13,2	—	—	4
Virje	9	13,6	6,5	200	7,4	1	—
UKUPNO	102,26	189,49	215,74	707,57	60,9	9	27,5

Izvor: ŽUC KKŽ

Komunalna infrastruktura

Javna vodoopskrbna mreža razvija se na području svih JLS „LP“. Ukupna duljina mreže varira i ovisi o veličini općine. Broj i postotak priključenih kućanstava ne prelazi 50% osim u gradu Đurđevcu gdje je 69,7%. Kanalizacijski sustav ne postoji u svim općinama, već samo na području 7 JLS, a postotak priključenih kućanstava također ne prelazi 50%. Izgrađena su 4 pročistača, dok na području „LP“ postoji samo jedno odlagalište otpada smješteno na području Grada Đurđevca i 15 divljih deponija. Odlaganje otpada će se nastaviti na odlagalištima otpada na području Općine Molve i Grada Đurđevca, gdje je sanacija odlagališta planirana ili je u tijeku, dok će sva druga odlagališta otpada biti zatvorena nakon izgradnje Regionalnog centra za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske, na lokaciji Piškornica, u općini Koprivnički Ivanec. Zbog niskog stupnja razvijenosti kanalizacijske i vodoopskrbne mreže postoji potreba za unapređenjem komunalne infrastrukture „LP“. Potrebno je daljnje ulaganje u izgradnju kanalizacijskog sustava i vodoopskrbne mreže kako bi se smanjila nerazvijenost komunalne infrastrukture u usporedbi s urbanim sredinama te bitno utjecalo na povećanje kvalitete života stanovnika LAG područja. Također su potrebna daljnja ulaganja i u pročistače otpadnih voda.

Tablica 7.: Komunalna infrastruktura

Grad/Općina	Javna vodoopskrbna mreža (ukupno km)	Broj i postotak kućanstava priključenih na javnu vodoopskrbnu mrežu	Kanalizacijski sustav (ukupno km)	Broj i postotak kućanstava priključenih na kanalizacijski sustav	Pročistači
Drnje	18,85	145 (20%)	—	—	—
Đelekovec	10,37	78 (14,74%)	—	—	—
Đurđevac	160,2	2354 (69,7%)	40,5	1550 (65%)	1
Ferdinandovac	40,4	235 (31,5%)	—	—	—
Gola	55,8	184 (18,2%)	—	—	—
Hlebine	10,8	430 (30%)	—	—	—
Kalinovac	34,4	134 (20,1%)	12,5	169 (31%)	1
Kloštar Podravski	18,1	43 (3,3%)	—	—	—
Koprivnički Bregi	17	460(58,4%)	13,7	290(37%)	—
Koprivnički Ivanec	25	290 (43%)	8	199 (30%)	—
Molve	56,6	324 (40,2%)	24,98	676 (100%)	1
Novigrad Podravski	49	795 (42,9%)	14	300 (31%)	—
Novo Virje	25,6	144 (25,6%)	—	—	—
Peteranec	23,6	225 (25%)	4,2	40 (5%)	—
Podravske Sesvete	10,2	28 (38,4%)	—	—	—
Virje	84,4	726 (39,2%)	14	105 (50%)	1
UKUPNO	640,32	6.595 (47,97%)	106,9	3.329 (41%)	4

Izvor: JLS

1.2. GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA

1.2.1. Glavne gospodarske djelatnosti

Osnovna gospodarska djelatnost na području „LP“ je prerađivačka industrija. Uz prerađivačku industriju po dobiti dominiraju trgovačka i građevinska djelatnost, a posebno se izdvaja tvrtka RASCO d.o.o. koja posluje na području općine Kalinovac, zapošljava više od 200 radnika i proizvodi komunalnu opremu. U seoskim naseljima, koja čine više od 80% područja „LP“, glavna djelatnost je poljoprivreda, koja je usprkos izuzetnim prirodnim preduvjetima potrebnim za proizvodnju povrća i voća, prvenstveno orijentirana na niskoprofitnu proizvodnju ratarskih kultura. Prevladavaju starija OPG, nedovoljno tehnološki razvijena s niskom razinom obrazovanja. Zbog toga prirodni preduvjeti za poljoprivrednu proizvodnju nisu u dovoljnoj mjeri iskorišteni, a poljoprivredna proizvodnja u danim uvjetima ne ostvaruje veću ekonomsku dobit.

1.2.2. Stanje gospodarstva

Registriranih trgovačkih društava najviše je u Đurđevcu i Virju, a sveukupno ih je 232, dok je registriranih obrta sveukupno 429. Broj zadruga se smanjuje i ima ih 43 od čega ih je 27 na području Općina Molve i Virje. Na području „LP“ ima 4.881 OPG-a.

Tablica 8.: Struktura gospodarskih subjekata

Grad/Općina	Broj tvrtki d.o.o.	Broj obrta	Broj zadruga	Broj OPG-a
Drnje	7	18	—	187
Đelekovec	3	12	1	239
Đurđevac	80	118	1	811
Ferdinandovac	6	18	4	334
Gola	6	15	2	441
Hlebine	3	7	—	160
Kalinovac	16	14	1	201
Kloštar Podravski	20	44	3	438
Koprivnički Bregi	7	19	—	229
Koprivnički Ivanec	7	31	—	260
Molve	5	21	13	55
Novigrad Podravski	17	2	—	342
Novo Virje	4	9	1	134
Peteranec	19	26	1	362
Podravske Sesvete	10	18	2	18
Virje	22	57	14	670
UKUPNO	232	429	43	4.881

Izvor: HGK Županijska komora Koprivnica, HOK Obrtnička komora KKŽ, Udruženje obrtnika Đurđevac, Porezna uprava i APPRRR

Na području „LP“, broj poljoprivrednih subjekata upisanih u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava po općinama je ukupno 5.741. Ukupna poljoprivredna površina na području „LP“ iznosi 37.658,99 hektar, dok poljoprivredna površina u državnom vlasništvu iznosi 3.594,63 hektara, što je oko 9% ukupne poljoprivredne površine.

Veliki potencijal za gospodarski razvoj „LP“ su 22 gospodarske zone u kojima je slobodno 411,49 ha. Obzirom na investicije koje gospodarski sektor planira u zonama za očekivati je da će se u vrijeme provedbe LRS otvoriti 100 novih radnih mjesta.

Tablica 9.: *Gospodarske zone u „LP“*

Općina	Naziv zone	Ukupna površina (ha)	Slobodni prostor (ha)
Grad Đurđevac	Poslovna ind. zona A	103,74	35,45
	Poslovna radna zone B	22,17	11,9
Općina Koprivnički Ivanec	Poslovna zona Koprivnički Ivanec	242	170
Općina Kloštar Podravski	Poduzetnička zona ISTOK	27	3,40
Općina Novigrad Podravski	Poduzetnička zona Novigrad Podravski	6,5	-
Općina Peteranec	Poslovna zona DANICA	10,84	10,84
	Poslovna zona PETERANEC	17,67	17,67
	Poslovna zona SIGETEC	9,32	9,32
Općina Kalinovac	Gospodarska zona JUG	40	5
	Poduzetnička zona SJEVER	40	26
Općina Drnje	Poslovna zona CEGA	14,87	14,87
Općina Ferdinandovac	Poduzetnička zona BLATA	11	11
Općina Podravske Sesvete	Poslovna zona BUKOVE GREDE	30	30
	Poslovna zona PESKI	15,60	15,60
Općina Molve	Poslovna zona BRZDELJEVA	9,84	5,34
	Poslovna zona MOLVE GREDE	5	1
	Poslovna zona ZDELJA	3,5	3,5
Općina Đelekovec	Poslovna zona Đelekovec	22,20	22,20
Općina Virje	Poslovna zona VIRJE	18,20	-
Općina Novo Virje	Poslovna zona MEDVEDIČKA	11,20	11,20
Općina Hlebine	Poslovna zona HLEBINE 1	2,5	2,5
	Poslovna zona HLEBINE 2	4,7	4,7
UKUPNO:		667,85	411,49

Izvor: „LP“

Tablica 10.: Poljoprivredno zemljište i subjekti upisani u Upisnik

Grad/Općina	Broj poljoprivrednih subjekata upisanih u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava	Poljoprivredna površina (ukupno ha)	Poljoprivredna površina u državnom vlasništvu (ha)
Drnje	192	1.732,45	50,14
Đelekovec	241	1.958,28	248,87
Đurđevac	823	3.986,36	120,45
Ferdinandovac	491	2.183,83	—
Gola	490	3.128,30	76,49
Hlebine	160	1.205,91	350
Kalinovac	201	942,06	68,53
Kloštar Podravski	438	1.500	2,28
Koprivnički Bregi	232	3.780	349
Koprivnički Ivanec	266	2.866	176,13
Molve	419	2.338,45	1.705
Novigrad Podravski	266	2.289,60	53,74
Novo Virje	369	2.326,50	—
Peteranec	355	2.645,39	368
Podravske Sesvete	124	1.519,29	—
Virje	674	3.256,57	26
UKUPNO	5.741	37.658,99	3.594,63

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Na području „LP“ najviše je oranica i one zauzimaju 29.182,26 hektara poljoprivredne površine, ponajviše oranica nalazi se na prostoru Općine Gola i Općine Peteranec. Na drugom mjestu su livade s ukupnom površinom od 4.080,39 hektara, a prednjači Grad Đurđevac. Pašnjaka je sveukupno 292,24 hektara, a gotovo polovica se nalazi na području Općine Novo Virje. Voćnjaci zauzimaju 476,71 hektara, a vinogradi 199,60 hektara. Broj krava je 14.516, a svinja 16.797. Iz tablice je vidljivo da su neka područja orijentirana i specijalizirana za proizvodnju mlijeka i tov junadi (Molve, Novo Virje), a druga više na tov svinja (Ferdinandovac, Podravske Sesvete). Osim što je prosječna veličina poljoprivrednog gospodarstva LAG područja mala (6,6 ha) i znatno ispod prosjeka EU, posjedi su izrazito rascjepkani s malim poljoprivrednim česticama te neriješenim imovinsko-pravnim odnosima.

Edukacijom poljoprivrednih proizvođača, umrežavanjem OPG-a, okrupnjavanjem poljoprivrednog zemljišta, ulaganjem u sustave za natapanje te u specijalizaciju poljoprivredne proizvodnje stvorili bi se preduvjeti za povećanje obima proizvodnje visokoprofitabilnih kultura kao što je povrće, cvijeće i voće za što postoje i prirodni preduvjeti na području „LP“. Ekološka poljoprivreda je u začecima te je svega sedam poljoprivrednih proizvođača upisano u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji. Potrebna su ulaganja u povećanje kvalitete i obima ekološke poljoprivrede čime bi se proizvodili proizvodi s dodanom vrijednošću, a ujedno bi se u većoj mjeri štitili eko sustavi i prirodna raznolikost. U cilju veće konkurentnosti i prilagodbe na nove tendencije distribucije poljoprivrednih proizvoda putem trgovačkih centara potrebno je ulagati i u certificiranje i standardizaciju poljoprivrednih proizvoda te u marketing i brendiranje.

U svrhu povećanja prihoda poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava potrebno je ulaganje i u diversifikaciju poljoprivredne djelatnosti ulaganjem u preradu na poljoprivrednim gospodarstvima, izravnu prodaju poljoprivrednih proizvoda, slatkovodnu akvakulturu te unapređenje razvoja šumarstva i prerade drva.

S ciljem zadržavanja mladih u ruralnoj sredini područja „LP“ putem zapošljavanja, ali i povećanja kvalitete života na LAG području povećanom ponudom sadržaja, postoji potreba za ulaganjem u nepoljoprivredne djelatnosti kao što su IT centri, radionice za popravak poljoprivredne i šumarske mehanizacije, dječji vrtići i igraonice, sportski i rekreacijski centri.

Tablica 11.: Poljoprivredna površina

Grad/Općina	Površina oranica (ha)	Površina livada (ha)	Površina pašnjaka (ha)	Površina voćnjaka (ha)	Površina vinograda (ha)	Broj krava	Broj svinja
Drnje	1.631,40	88,74	0,69	6,55	2,6	265	460
Đelekovec	1.913,41	36,79	0,14	6,97	0,24	142	691
Đurđevac	3.067	620,86	13,75	169,35	57,04	1.000	650
Ferdinandovac	1.780,56	338,91	—	41,21	23,15	1.361	3.252
Gola	2.917,09	203,15	4,87	1,53	0,32	2.800	3.000
Hlebine	1.144,62	40,64	0,55	3,89	2,31	300	400
Kalinovac	728,22	181,19	0,54	6,78	9,26	471	254
Kloštar Podravski	800	200	0,63	21,57	14,79	85	63
Koprivnički Bregi	1.826	89	—	16	35	265	360
Koprivnički Ivanec	2.006,2	687,8	86	86	—	800	70
Molve	1.953,48	353,6	0,3	22,13	3,25	1.789	230
Novigrad Podravski	2.065,09	182,96	17,82	11,83	10,44	1.021	1.990
Novo Virje	1.700	400	126,5	35,23	—	2500	500
Peteranec	2.356,17	270,78	3,31	6,21	4,88	350	19
Podravske Sesvete	1.519,29	246,86	16,4	13,48	5,03	67	2.358
Virje	1.773,73	322,07	20,74	27,98	31,29	1.300	2.500
UKUPNO	29.182,26	4.080,39	292,24	476,71	199,60	14.516	16.797

Izvor: APPRRR

Iako turizam ne bilježi velike prihode, LAG područje posjeduje značajne turističke potencijale posebice u vjerskom, vinskom, ciklo, kulturnom, lovnom i ribolovnom turizmu. U novije vrijeme izgrađen je cijeli niz novih turističkih sadržaja kao što su biciklističke staze te vinske i galerijske ceste. U budućem razdoblju potrebno je objediniti postojeću ponudu, povećati smještajne kapacitete i dodatno proširiti turističku ponudu kako bi Podravina postala prepoznatljivo turističko odredište.

Kroz pet općina proteže se biciklistička staza „Drava route“ koja je dio međunarodne biciklističke staze „Iron curtain trail“ koja se proteže od Barentsovog do Crnog mora. U suprotnom smjeru proteže se Bilodravska ruta koja je dio projekta povezivanja Lonjskog polja

s biciklističkim stazama oko Balatona. Treća, najmanja staza, „Prekodravska ruta”, povezuje četiri JLS na području „LP“: Grad Đurđevac i Općine Kalinovac, Podravske Sesvete i Kloštar Podravski. Ova ruta zamišljena je kao poveznica s Mađarskom nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju i ukidanja granica.

Područje „LP“ obuhvaća čak dvije vinske ceste. Općine na sjeveru (Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec i Peteranec) „LP“ u sastavu su Koprivničke vinske ceste u koju je s LAG područja uključeno 6 vinogradara. Grad Đurđevac s Općinama Novigrad Podravski, Virje, Molve, Kalinovac, Kloštar Podravski i Podravske Sesvete čine Đurđevačku vinsku cestu na kojoj su 24 klijeti i obiteljska gospodarstva. Posebnost Koprivničko-đurđevačkog vinogorja su pjeskoviti tereni istočnih obronaka Bilogore na kojima se kao posljedice izvrsnih prirodnih uvjeta i velikog iskoraka u tehnologiji prerade dobivaju sve kvalitetnija vina čemu svjedoče i mnogobrojne nagrade lokalnih vinara na smotrama diljem zemlje.

Blizina rijeke Drave, njezine mrtvice i rukavci te brojna jezera predstavljaju potencijal u razvoju ribolovnog turizma. Obilje ribljih vrsta poput soma, amura, šarana, štuke, smuđa, pastrve i drugih vrsta bijele ribe osigurava zanimanje ribiča za ove ribolovne vode. Turistički najznačajnija vrsta ribolova je „ulovi i pusti“ („catch&release“) i to na jezerima Drnić u Novom Virju i Autoput kod Drnja. Ostale ribolovne vode su jezero Čingi-lingi, Šoderica, Ješkovo, Separacija Gat te rijeka Drava koje se dodatnom promocijom i uređenjem mogu razviti u prave ribolovne destinacije.

Osim ribolovnog, postoji potencijal i u lovnom turizmu. „LP“ čini veliko lovno područje pod upravom Lovačkog saveza Koprivničko-križevačke županije i Lovnog ureda Đurđevac. Na ovom lovnom području obitava jelenska divljač, srneća divljač, divlje svinje, zečevi, fazani, divlje patke i ostala divljač.

Značajan turistički potencijal čini i galerijska cesta koja obuhvaća 14 galerija na području 11 jedinica lokalne samouprave, članica „LP“. Postave većine galerija čine djela naivnih umjetnika, čijom se kolijevkom Podravina smatra.

Postoji sedam objekata koji nude uslugu noćenja na ukupno 325 ležaja. Više od polovice pripada hotelu Picok u Đurđevcu s 200 ležaja koji sa svoje četiri zvjezdice te bazenom, kongresnim dvoranama i drugim sadržajima jedini pruža visoku razinu usluge. Ostalih 125 ležaja raspoređeno je u tri motela i tri hostela.

Kapaciteti smještaja su nedostatni posebice na pojedinim lokacijama koje su postale prepoznatljiva turistička odredišta i gdje posjetitelji dolaze s područja cijele RH, ali i šire. Područje „LP“ posjeduje zavidan turistički potencijal vezan uz posebnost naivne umjetnosti, ljepote Drave i Bilogore, specifičnosti Đurđevačkih pijesaka, manifestaciju Picokijada te bogatu enološku i gastronomsku tradiciju. Od gastro ponude u „LP“, lokalna slastica Bregovska pita za sada je jedino lokalno jelo zaštićeno u kategoriji nematerijalnog kulturnog dobra Republike Hrvatske. Postoje i značajna svetišta koja tradicionalno privlače hodočasnike te potencijali termalnih izvora. Kako bi se iskoristili potencijali u turizmu, potrebno je osigurati dodatne smještajne kapacitete na području „LP“ ulaganjem u razvoj ruralnog turizma na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. Potrebno je unaprijediti postojeće, osmisliti i razviti nove turističke usluge i proizvode te staviti prirodnu i kulturnu baštinu u svrhu razvoja turizma. Potrebno je poticati tradicijske i umjetničke obrte koji iako pripadaju u niskoprofitabilne djelatnosti, pružaju izniman doprinos očuvanju kulturne baštine i turizmu dajući autentičnost turističkoj destinaciji.

Tablica 12.: Smještajni kapaciteti

Naziv poslovnog subjekta	Vrsta smještajnog kapaciteta	Lokacija	Broj ležaja
Hotel „Picok“	Hotel	Đurđevac	200
Lovački dom „Peski“	Hostel	Đurđevac	24
Prenočište „Nikšić“	Hostel	Đurđevac	20
Općina P.S.	Hostel	Podravske Sesvete	30
Fontana	Motel	Virje	15
Crna mica	Motel	Hampovica	20
Hrvatske šume	Motel	Ždala	16
			325

Izvor: JLS

Područje „LP“ poznato je po bogatim nalazištima plina i nafte, osobito na području Općina Molve, Kalinovac, Virje, Gola i Ferdinandovac. Iz ležišta na području ovih Općina proizvodi se gotovo 70% ukupnih količina plina proizvedenog u Republici Hrvatskoj. Najveći i najznačajniji pogon za proizvodnju nafte i plina je pogon u Općini Molve.

Potruga za novim nalazištima nafte i plina rezultirala je pronalaskom geotermalnih izvora, čija temperatura je iznad 125°C, što svjedoči o postojanju i drugih izvora. Potencijal za iskorištavanje ovog izvora energije, kako u gospodarske svrhe tako i u rekreativne, je značajan. Isto tako, „LP“ obiluje rezervama pitke vode, što otvara dodatne gospodarske mogućnosti iskorištavanja ovog važnog prirodnog resursa. Problem se javlja zbog sve većeg onečišćenja okoliša što negativno utječe i na kvalitetu rezervi pitke vode.

Rijeka Drava i pijesci koji se protežu duž „LP“ omogućuju eksploataciju šljunka i pijeska. Nekoliko poduzeća je prepoznalo ovaj potencijal te vrše eksploataciju sukladno zakonu, no još uvijek postoje problemi nelegalnih iskopa. U planu je otvaranje novih šljunčara u Novigradu Podravskom i u Severovcima tijekom 2013. i 2014. godine.

1.2.3. Tržište radne snage

Iz *Tablice 13.* vidljivo je da od sveukupnog broja stanovništva, broj radno sposobnog stanovništva iznosi 27.070. Broj zaposlenih posljednjih godina kontinuirano opada, dok broj nezaposlenih raste. Ako stavimo u odnos broj radno sposobnog stanovništva i broj zaposlenih dolazimo do postotka od 27,9% zaposlenog stanovništva, dok je broj nezaposlenih 3.959, odnosno 14,6%, što je ispod hrvatskog prosjeka koji iznosi 21,1%.

Tablica 13.: Tržište radne snage

Grad/Općina	Radno sposobno stanovništvo	Zaposleni	Nezaposleni
Drnje	1.243	329	175
Đelekovec	988	146	109
Đurđevac	5.566	2.847	881
Ferdinandovac	1.123	305	207
Gola	1.502	450	174
Hlebine	819	62	130
Kalinovac	1.034	342	173
Kloštar Podravski	2.117	592	326
Koprivnički Bregi	1.603	169	193
Koprivnički Ivanec	1.420	223	145
Molve	1.287	624	209
Novigrad Podravski	1.881	219	239
Novo Virje	745	151	112
Peteranec	1.752	192	246
Podravske Sesvete	1.068	200	146
Virje	2.922	701	494
UKUPNO	27.070	7.552	3.959

Izvor: DZS, HZMO, HZZ

Glavni razlozi velikom broju nezaposlenih su gašenje nekoliko značajnih gospodarskih subjekata na području „LP“, neusklađenost obrazovnih programa s potrebama gospodarstva za radnom snagom, nizak stupanj obrazovanja lokalnog stanovništva, daljnja gospodarska i demografska degradacija ruralnih sredina, ali i ruralno-urbana migracija mladog i obrazovanog stanovništva. Čak u četiri od četrnaest jedinica lokalne samouprave koje djeluju na području „LP“ broj nezaposlenih je veći od broja zaposlenih. Da bi se taj broj smanjio potrebno je mladim i obrazovanim ljudima osigurati radno mjesto kako bi po završetku studija ostali u svom kraju u cilju njegovog gospodarskog razvoja. Potrebno je poticati razvoj proizvodno-prerađivačkih djelatnosti, ulagati u istraživanje i razvoj novih tehnologija. Potrebno je ulagati u razvoj poduzetničke infrastrukture (poduzetnički inkubator, poduzetnički centar, tehnološki park) kako bi se u početnoj fazi ohrabrilu poduzetnike početnike.

1.3. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE ZNAČAJKE PODRUČJA

1.3.1. Broj i gustoća stanovnika

Ukupan broj stanovnika na području „LP“ iznosi 41.718. Grad Đurđevac sa 8.290 stanovnika je najnaseljenija jedinica lokalne samouprave, dok sve druge općine LAG područja ne broje više od 5.000 stanovnika, a na području 7 općina broj stanovnika je manji od 2.000.

Tablica 14.: Stanovništvo

Grad/Općina	Broj stanovnika	Gustoća naseljenosti (stanovnika/km ²)	Broj rođenih	Broj umrlih	Prirodni prirast
Drnje	1.865	62,9	9	31	-22
Đelekovec	1.527	58,9	9	18	-9
Đurđevac	8.290	52,74	85	120	-35
Ferdinandovac	1.732	35,17	9	28	-19
Gola	2.416	31,65	27	35	-8
Hlebine	1.302	42	14	28	-14
Kalinovac	1.601	46	19	37	-18
Kloštar Podravski	3.303	64	35	60	-25
Koprivnički Bregi	2.403	72,8	24	32	-8
Koprivnički Ivanec	2.110	64,02	14	33	-19
Molve	2.194	47,15	18	45	-27
Novigrad Podravski	2.862	51,5	12	48	-36
Novo Virje	1.218	33,85	18	17	1
Peteranec	2.681	52,15	31	40	-9
Podravske Sesvete	1.628	56,87	19	38	-19
Virje	4.586	58,38	49	76	-27
UKUPNO	41.718	50,19	392	686	-294

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.

Gustoća naseljenosti „LP“ varira od 31,65 stan/km² na području Općine Gole do 64,02 stan/km² na području Općine Koprivnički Ivanec. Prosječna gustoća naseljenosti na području „LP“ je 50,19 stan/km², što je daleko ispod prosječne gustoće naseljenosti stanovnika Republike Hrvatske koja iznosi 78,1 stan/km² (2011. god.).

1.3.2. Demografska kretanja

U odnosu na popis stanovništva iz 2001. godine broj stanovnika „LP“ se smanjio za 9,3%. Pad je zabilježen na području svih jedinica lokalne samouprave, od 4,2% na području Općine Koprivnički Bregi do 17,8% na području Općine Ferdinandovac. Osim pada broja stanovnika, na cjelokupnom području „LP“ su zabilježene i negativne vrijednosti prirodnog prirasta s izuzetkom Općine Novo Virje koja bilježi pozitivan prirodni prirast stanovništva. Razlozi negativnih demografskih trendova i niske stope nataliteta su visok postotak starije populacije i migracije mlađe populacije prema većim urbanim središtima.

1.3.3. Obrazovna struktura stanovništva

Broj školske populacije najbolji je pokazatelj populacijske slike, ali i populacijskih trendova područja. Na području osnovnu i srednju školu pohađa 5.379 učenika. Broj visoko obrazovanih u „LP“ iznosi 1.107 (2,6%), dok je broj doktora znanosti i magistara sveukupno 31. Broj studenata bilježi višegodišnji kontinuitet rasta i iznosi 798 te se broj studenata gotovo izjednačio s brojem visoko obrazovanih. Najviši postotak visoko obrazovanog stanovništva nalazi se na području Općine Kalinovac i iznosi 14,05%.

Tablica 15.: Obrazovna struktura stanovništva

Grad/Općina	Učenici	Studenti	Visoko obrazovani	Doktori znanosti i magistri
Drnje	146	26	46	3
Đelekovec	111	32	40	1
Đurđevac	1.642	306	325	7
Ferdinandovac	290	34	21	1
Gola	215	37	21	1
Hlebine	104	32	35	2
Kalinovac	223	31	225	4
Kloštar Podravski	487	40	51	2
Koprivnički Bregi	204	46	42	1
Koprivnički Ivanec	332	29	39	1
Molve	333	52	37	—
Novigrad Podravski	211	74	64	—
Novo Virje	188	15	14	2
Peteranec	133	48	30	2
Podravske Sesvete	210	24	16	1
Virje	550	50	101	3
UKUPNO	5.379	836	1.107	31

Izvor: DZS; JLS

1.3.4. Školstvo i kultura

Na području „LP“ djeluje 14 vrtića koje pohađa 836 djece s izuzetkom općina Hlebine, Kloštar Podravski, Koprivnički Bregi, Novo Virje i Podravske Sesvete, a na području ostalih općina postoji barem jedan dječji vrtić. Osnovne škole postoje na području svih općina s izuzetkom općine Novo Virje. Na području „LP“ djeluju dvije srednjoškolske ustanove smještene u gradu Đurđevcu. Na LAG području smješten je i veliki broj kulturnih ustanova, uz tri knjižnice (ne brojeći knjižnice u osnovnim i srednjim školama) i tri muzeja, najviše je galerija. Posebnost Podravine je naivno slikarstvo stoga većina galerija na području „LP“, u svom stalnom postavu ima izložke slikane ovom tehnikom što kao posebnost predstavlja turistički potencijal ovog kraja. Na području grada Đurđevca u izgradnji je i digitalni muzej.

Tablica 16.: Obrazovne i kulturne institucije

Grad/Općina	Dječji vrtić (broj djece)	Osnovna škola (broj učenika)	Srednja škola (broj učenika)	Knjižnica	Muzej	Galerija
Drnje	1 (29)	1 (269)	—	—	—	—
Đelekovec	1 (23)	1 (111)	—	—	—	—
Đurđevac	1 (306)	1 (728)	2 (914)	1	—	3
Ferdinandovac	1 (40)	1 (195)	—	—	—	—
Gola	2 (54)	1 (228)	—	—	—	2
Hlebine	—	1 (104)	—	—	—	2
Kalinovac	1 (65)	1 (144)	—	—	1	1
Kloštar Podravski	—	1 (300)	—	—	—	1
Koprivnički Bregi	—	1 (204)	—	—	—	—
Koprivnički Ivanec	1 (61)	1 (162)	—	—	—	—
Molve	1 (61)	1 (236)	—	—	—	1
Novigrad Podravski	1 (68)	1 (211)	—	1	—	—
Novo Virje	—	—	—	—	—	1
Peteranec	2 (64)	2 (133)	—	—	1	1
Podravske Sesvete	—	1 (210)	—	—	—	—
Virje	1 (65)	1 (415)	—	1	1	2
UKUPNO	14 (836)	16 (3.650)	2 (914)	3	3	14

Izvor: JLS

Najčešći problemi s kojima se obrazovne i kulturne institucije susreću na području „LP“ su neadekvatni prostori, nedostatak stručnog kadra te nepostojanje uvjeta za rad s djecom s posebnim potrebama. S ciljem podizanja razine obrazovne strukture lokalnog stanovništva „LP“ trebalo bi povećati broj obrazovnih ustanova, unaprijediti pedagoški standard, omogućiti daljnje usavršavanje i prekvalifikacije sukladno potrebama gospodarstva te daljnja ulaganja u izgradnju, adaptaciju, rekonstrukciju i opremanje objekata.

2. SWOT ANALIZA „LP“

SNAGE	SLABOSTI
1. Geografska, povijesna i kulturna cjelovitost	1. Slaba gospodarska aktivnost
2. Bogatstvo prirodnih resursa (nalazišta plina, mineralnih sirovina, izvora pitke vode, termalnih izvora)	2. Niža razina društvene infrastrukture u odnosu na urbana područja
3. Biološka i krajobrazna raznolikost	3. Negativni demografski trendovi
4. Ekološka očuvanost okoliša	4. Nedovoljna iskorištenost kapaciteta u poljoprivredi
5. Tradicija raznovrsne poljoprivredne proizvodnje i obrtništva	5. Neriješeni imovinski odnosi (nesređene katastarske knjige)
6. Turistički potencijali	6. Niža razina obrazovanja u odnosu na urbana područja
7. Razvijeno civilno društvo	7. Neujednačena dostupnost primarne zdravstvene zaštite i usluge hitne pomoći
8. Poduzetničke zone	8. Nerazvijenost zdravstvenih i socijalnih usluga
9. Iskustvo u prekograničnoj suradnji	9. Neadekvatno gospodarenje otpadom
10. Razvijena prerađivačka proizvodnja	10. Nedostatno znanje i iskustvo u JLS-ima, institucijama i nevladinom sektoru za pripremu razvojnih i EU projekata
11. Bogata kulturna baština	11. Nedostatak stručnih kadrova
	12. Neiskorišteni turistički potencijali
	13. Manjak pojedinih kulturnih institucija (kina, klubovi za mlade, multimedijalni centri) i odgovarajućih kadrova
	14. Nedostatak/neprovođenje planova upravljanja u zaštićenim dijelovima prirode
	15. Nedostatak financijskih sredstava za sufinanciranje projekata iz fondova EU
	16. Nizak udio ekološke poljoprivredne proizvodnje
	17. Nizak stupanj diversifikacije poljoprivredne proizvodnje

PRILIKE	PRIJETNJE
1. Povezivanje i udruživanje u poljoprivrednoj proizvodnji	1. Depopulacija sela
2. Specijalizacija prema proizvodnji visoko profitabilnih poljoprivrednih kultura	2. Prirodne i ekološke katastrofe
3. Stvaranje prepoznatljivih podravskih - LAG brendova	3. Nepostojanje financijske potpore u RH i KKŽ za predfinanciranje projekata iz fondova EU za LAG-ove, JLS-e, lokalne projekte
4. Razvoj selektivnih oblika turizma	4. Neprovođenje ili usporavanje procesa decentralizacije
5. Poticanje inovativnosti i kreativnosti	5. Česte izmjene zakona i nova porezna opterećenja
6. Bolje iskorištavanje postojećih prirodnih resursa	
7. Razvoj obrazovne, socijalne i društvene infrastrukture	
8. Razvoj sustava vodoopskrbe, odvodnje, pročišćavanja otpadnih voda	
9. Razvoj sustava gospodarenja otpadom	
10. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilnog društva	

Radna grupa za izradu LRS „LP“ je kao metodu ocjenjivanja postojećeg stanja na LAG području, ali i razmišljanjem o mogućnostima razvoja, primijenila SWOT analizu. Temelj za izradu ove analize bile su 3 radionice, za svaki sektor (civilni, javni, gospodarski) jedna, na kojima su prisutni iznijeli svoja mišljenja o dijelovima SWOT analize. SWOT analiza sastoji se od četiri dijela: snaga (Strengths), slabosti (Weaknesses), prilika (Opportunities) i prijetnji (Threats).

Snage čine unutarnji čimbenici koji se nalaze unutar područja, a na kojima možemo temeljiti buduću, održivi razvoj i koje nas razlikuju od ostalih LAG područja. Kao snage su istaknuti geografska, povijesna i kulturna cjelovitost, bogatstvo prirodnih resursa, nezagađen i prirodni okoliš te tradicija raznovrsne poljoprivredne proizvodnje i obrtništva.

Područje „LP“ je tradicionalno ruralno područje, stoga razvoj ovog područja trebamo temeljiti na poljoprivrednoj i prehrambenoj industriji, kako bismo postali i ostali područje poželjno za život i rad. Poljoprivredno zemljište zauzima 42% površine „LP“ što predstavlja veliki potencijal za razvoj ove gospodarske grane. Na području „LP“ egzistira 4.881 OPG-a koji mogu proširiti svoje poslovanje na druge djelatnosti poput ruralnog turizma. Iako ruralni turizam i drugi selektivni oblici još uvijek nisu u dovoljnoj mjeri razvijeni na našem području, oni predstavljaju veliku snagu, osobito za područje „LP“ na kojem postoje brojne prirodne, kulturne i povijesne znamenitosti koje možemo staviti u službu turističkog razvoja. Sveukupna površina prirodne baštine koja je pod zaštitom iznosi 14.990,23 hektara. Spomenika i predmeta kulturne baštine je sveukupno 600, a od toga je najviše graditeljske baštine. Značajnu snagu predstavlja razvijeno civilno društvo koje promovira Podravinu i prenosi glas o njoj, potiče gospodarstvo na raznolike aktivnosti te čuva našu materijalnu i nematerijalnu baštinu.

Slabosti su unutrašnji čimbenici, ograničavajući faktor na koji možemo utjecati i pokušati ga neutralizirati ili ukloniti. Najveća slabost „LP“ je slaba gospodarska aktivnost. Usitnjenost i razjedinjenost poduzetničkih inicijativa te međusobna nepovezanost, kao i gašenje gospodarskih subjekata, oslabili su gospodarstvo ovog područja, ali i negativno utjecali na demografske trendove (migracije, negativni prirodni prirast). Turistički i poljoprivredni kapaciteti nisu iskorišteni u dovoljnoj mjeri, a ono što posebno zabrinjava su neriješeni imovinski odnosi koji otežavaju i kompliciraju investicije, kao i dobivanje sredstava Europske unije. Osim nesređenih zemljišnih knjiga, nedostatak stručnog kadra je jedan od razloga niskog postotka iskorištavanja pretpristupnih fondova. Dodatna slabost je niža razina društvene infrastrukture u odnosu na urbana područja te nedostatak zdravstvenih i socijalnih usluga.

Prilike koje su uočene za „LP“ su prije svega povezivanje i udruživanje u poljoprivrednoj proizvodnji i specijalizacija prema proizvodnji visoko profitabilnih poljoprivrednih kultura. Potrebno je bolje gospodariti i iskorištavati postojeće prirodne resurse. Velika prilika je i razvoj selektivnih oblika turizma poput lovnog, vjerskog, vinskog, izletničkog i drugih vrsta turizma. Potrebno je ulagati u razvoj prometne, komunalne i turističke infrastrukture, ali i u marketinške aktivnosti kojima će se ovo područje dodatno promovirati i postati privlačno za turiste. Kako bi marketinške aktivnosti bile što uspješnije potrebno je kreirati prepoznatljive podravne brandove na kojima će se temeljiti prepoznatljivost ovog područja. Veliki potencijal su i udruge civilnog sektora - njih 394 koji su čuvari kulturne baštine i često nositelji i jedini promicatelji sportskih i kulturnih aktivnosti na ruralnim područjima.

Prijetnje su vanjski čimbenici na koje ne možemo utjecati. Ipak, o njima treba voditi računa i biti spreman uočiti ih i pravovremeno reagirati na njih. Velika prijetnja „LP“ je depopulacija sela što znači da je sve veći udio osoba treće životne dobi, sve manje mladih osoba ostaje u ruralnim područjima jer migriraju u urbana područja, a to ujedno znači i sve niži prirodni prirast. Druga prijetnja su prirodne katastrofe. Iako „LP“ do sad nije bilo pogođeno većom ekološkom katastrofom, moramo biti spremni na tu mogućnost i pravovremeno planirati sprječavanje i sanaciju iste. Nedostatak sredstava je još jedna prijetnja, jer projekti koji se sufinanciraju iz fondova EU ne financiraju se u cijelosti, što znači da nositelji i/ili korisnici projekta moraju sudjelovati u financiranju. Stoga je važno na vrijeme planirati i osigurati izvore sredstava kako bi realizacija projekata bila što veća. Posljednje, ali ne i manje važne prijetnje su česte izmjene zakona koje otežavaju poslovanje poduzetnicima, osobito malima te time usporavaju poslovne procese.

3. VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

3.1. RAZVOJNA VIZIJA

Razvojna vizija je nastala na osnovi radionica na kojima su ravnopravno sudjelovali predstavnici sva tri sektora. Definirana je od strane radne grupe za izradu LRS „LP“ i naknadno prezentirana u trećem krugu radionica koje su održane za sva tri sektora.

VIZIJA

Prostor LAG-a „PODRAVINA“ je područje privlačno, poželjno i ugodno za život, rad i boravak te područje stvaralaštva, inovativnosti, tradicije i očuvane prirodne i kulturne baštine.

CILJ 1: Podizanje razine specijalizacije te povezivanje i udruživanje poljoprivredne proizvodnje

CILJ 2: Unapređenje kvalitete života i revitalizacija ruralnog prostora

CILJ 3: Održivo gospodarenje prirodnim resursima i kulturnim vrijednostima te održivo gospodarenje energijom

Tablica 17.: Usporedba ciljeva LRS „LP“ s Osima ruralnog razvoja EU

Ciljevi LRS „LP“	Osi ruralnog razvoja EU
1. Podizanje razine specijalizacije te povezivanje i udruživanje poljoprivredne proizvodnje	I prioritetna os: Unapređenje konkurentnosti sektora poljoprivrede i šumarstva
2. Unapređenje kvalitete života i revitalizacija ruralnog prostora	III prioritetna os: Podizanje kvalitete života i potpora diversifikaciji gospodarskih aktivnosti
3. Održivo gospodarenje prirodnim resursima i kulturnim vrijednostima te održivo gospodarenje energijom	II prioritetna os: Potpora upravljanju zemljištem i okolišem

3.3. OPIS MJERA, DEFINIRANJE KORISNIKA I KRITERIJA PRIHVATLJIVOSTI TE OČEKIVANIH REZULTATA PO MJERAMA

STRATEŠKI CILJ	1. PODIZANJE RAZINE SPECIJALIZACIJE TE POVEZIVANJE I UDRUŽIVANJE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE
MJERA	1.1. Potpora specijalizaciji i modernizaciji poljoprivredne proizvodnje
OPIS MJERE	U okviru predložene mjere provodit će se edukacija poljoprivrednih proizvođača o Mjeri 101 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda zajednice“ IPARD programa. Informirat će se poljoprivredne proizvođače o uvjetima za ulaganje u izgradnju suvremenih poljoprivrednih proizvodnih i prerađivačkih kapaciteta. Organizirat će se stručna putovanja s ciljem obilaska primjera dobre prakse. Predložena mjera obuhvaća i programe za stjecanje stručnih znanja, osnivanje poljoprivrednog inkubatora te druge aktivnosti koje će se provoditi u cilju smanjenja troškova proizvodnje, unapređenja kvalitete proizvoda i povećanja vrijednosti proizvoda ulaganjem u modernizaciju i specijalizaciju na proizvodnju visokoprofitabilnih kultura.
KORISNICI	Komercijalni poljoprivredni proizvođači, poljoprivredne udruge, poljoprivredne zadruge i klasteri.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Predložena mjera namijenjena je poljoprivrednim gospodarstvima s područja „LP“ upisanima u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i obveznicima PDV-a, minimalno u 75%-tnom privatnom vlasništvu, koji ispunjavaju opće i specifične kriterije Pravilnika o provedbi Mjere 101 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda zajednice“ unutar IPARD programa.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećanje površina zasađenih visokoprofitabilnim kulturama (voće, povrće, cvijeće), modernizirana i učinkovitija gospodarstva, povećani prihodi gospodarstava.
MJERA	1.2. Potpora certificiranju i standardizaciji poljoprivrednih proizvoda
OPIS MJERE	U okviru predložene mjere provodit će se poticanje i edukacija poljoprivrednih proizvođača o prednostima i potrebi uvođenja standarda i normi. Cilj je da se uvođenjem GLOBAL GAP normi, ISO i drugih standarda te HACCAP sustava u prehrambenoj djelatnosti poveća konkurentnost proizvođača LAG područja.
KORISNICI	Poljoprivredni proizvođači na području „LP“ .
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Predložena mjera namijenjena je poljoprivrednim proizvođačima s područja „LP“ upisanima u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.
OČEKIVANI REZULTATI	Unaprijeđena razina svijesti poljoprivrednih proizvođača o važnosti i prednostima uvođenja standarda i normi EU kako bi se povećala konkurentnost na tržištu EU. Primjena integrirane poljoprivredne

	proizvodnje kod većine poljoprivrednih proizvođača, optimalno korištenje sredstava za zaštitu bilja i agrotehnike i smanjeno zagađivanje okoliša.
MJERA	1.3. Marketing poljoprivrednih proizvoda i stvaranje prepoznatljivih robnih marki
OPIS MJERE	Predložena mjera obuhvaća niz aktivnosti koje će olakšati plasman lokalnih proizvoda i stvoriti konkurentne lokalne proizvode (robne marke - brendove). Neke od aktivnosti koje će se provoditi su izrada programa marketinških aktivnosti s ciljem kvalitetnije promocije poljoprivrednih proizvoda, informiranje, savjetovanje, motiviranje te educiranje poljoprivrednih proizvođača o marketingu i prodaji poljoprivrednih proizvoda. Poticat će se proizvodnja finalnih proizvoda te zaštita, promocija i stvaranje prepoznatljivih robnih marki izvornih tradicijskih proizvoda LAG područja.
KORISNICI	Komercijalni poljoprivredni proizvođači, poljoprivredne udruge, poljoprivredne zadruge i klasteri.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Poljoprivredni proizvođači s područja „LP“ upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.
OČEKIVANI REZULTATI	Tradicijski izvorni proizvodi Podravine zaštićeni imenom, oblikom i tehnologijom te prepoznatljivost robnih marki na tržištu.
MJERA	1.4. Unapređenje ekološke poljoprivredne proizvodnje
OPIS MJERE	Cilj predložene mjere je potaknuti poljoprivredne proizvođače na certificiranu ekološku proizvodnju kako bi se održivo gospodarilo resursima te kako bi se proizvodili konkurentni proizvodi koji u sebi imaju ugrađenu dodanu vrijednost. U okviru navedene mjere provodit će se kontinuirana promocija i informiranje poljoprivrednih proizvođača i potrošača o prednostima ekološke proizvodnje te će se pomagati marketinškim aktivnostima ekoloških poljoprivrednih proizvođača.
KORISNICI	Postojeći certificirani ekološki proizvođači i drugi komercijalni poljoprivredni proizvođači (obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti, trgovačka društva, poljoprivredne udruge, poljoprivredne zadruge i klasteri).
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Poljoprivredni proizvođači s područja „LP“ upisani u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji na kraju ulaganja.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećan broj ekoloških proizvođača, povećane poljoprivredne površine pod ekološkom poljoprivrednom, povećan obim certificirane ekološke proizvodnje, povećana kvaliteta eko proizvoda LAG područja.
MJERA	1.5. Odvodnja i navodnjavanje
OPIS MJERE	Osigurano natapanje i odvodnja na poljoprivrednim površinama garancija su stabilnije i profitabilnije poljoprivredne proizvodnje. Predloženom mjerom se žele na optimalan način iskoristiti prirodni preduvjeti LAG područja koje obiluje vodnim resursima te upotrijebiti vodne resurse za povećanje obima proizvodnje,

	preorijentaciju proizvođača na proizvodnju profitabilnijih kultura (povrtlarstvo, voćarstvo, proizvodnja cvijeća, ljekovito bilje). Neke od aktivnosti koje će se provoditi u okviru ove mjere su promocija, informiranje, savjetovanje te edukacija poljoprivrednih proizvođača o mogućnostima investiranja u sustave za natapanje i o financiranju navedenih investicija putem IPARD programa.
KORISNICI	Komercijalni poljoprivredni proizvođači, vlasnici poljoprivrednog zemljišta, zainteresirani za ulaganje u sustave za natapanje i u odvodnju.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Poljoprivredna gospodarstva s područja „LP“ upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i obveznici PDV-a, minimalno u 75%-tnom privatnom vlasništvu, koji ispunjavaju opće kriterije Pravilnika o provedbi Mjere 101 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda zajednice“ unutar IPARD programa i specifične kriterije istog pravilnika za sektor voća i povrća.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećana navodnjavana poljoprivredna površina. Povećanje opsega proizvodnje profitabilnijih kultura (povrtlarske i voćarske), povećanje dohotka poljoprivrednih proizvođača, supstitucija uvoza, osiguranje sirovina za prehrambenu industriju.
MJERA	1.6. Uvođenje standarda zaštite okoliša
OPIS MJERE	Predloženom mjerom želi se uvođenjem standarda zaštite okoliša optimalizirati uporaba agrotehnike i sredstava za zaštitu bilja te tako doprinijeti održivom razvoju poljoprivredne proizvodnje. Potrebno je provesti analizu stanja i potreba te educirati poljoprivredne proizvođače o poštivanju uvjeta višestruke sukladnosti koja obuhvaća zaštitu okoliša, zdravlje ljudi, životinja i bilja, dobrobit životinja te okolišnu praksu. Mjera obuhvaća i usklađivanje proizvodnje sa IPPC Direktivom za proizvođače s liste obveznika IPPC Direktive. Neke od aktivnosti koje će se provoditi u okviru ove mjere su promocija, informiranje, savjetovanje te edukacija obveznika IPPC Direktive o mogućnostima financiranja usklađivanja putem IPARD programa.
KORISNICI	Komercijalni poljoprivredni proizvođači i poslovni subjekti iz prehrambenog sektora (obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti, trgovačka društva, poljoprivredne udruge, poljoprivredne zadruge i klasteri).
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Predložena mjera namijenjena je poljoprivrednim proizvođačima upisanima u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i poslovnim subjektima iz prehrambenog sektora s područja „LP“ obveznicima IPPC Direktive.
OČEKIVANI REZULTATI	Primjena integrirane poljoprivredne proizvodnje kod većine poljoprivrednih proizvođača, optimalno korištenje sredstava za zaštitu bilja i agrotehnike i smanjeno zagađivanje okoliša.
MJERA	1.7. Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta

OPIS MJERE	Okupnjavanjem poljoprivrednog zemljišta neutralizirat će se posljedice rascjepkanosti zemljišta, ograničavajućeg faktora uspješne proizvodnje. Posljedice rascjepkanosti su nekonkurentnost i niska razina produktivnosti poljoprivredne proizvodnje. Mjera obuhvaća sve aktivnosti kojima se može poduprijeti proces okupnjavanja poljoprivrednog zemljišta LAG područja. Neke od aktivnosti su analiza stanja i potreba, priprema i uključivanje u pilot-programe provedbe ukupnog procesa okupnjavanja zemljišta te aktivnosti usmjerene na podizanje razine svijesti i motivacije poljoprivrednih proizvođača (vlasnika poljoprivrednih zemljišta) o potrebi okupnjavanja poljoprivrednog zemljišta.
KORISNICI	Vlasnici poljoprivrednog zemljišta.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Za predloženu mjeru prihvatljivi korisnici su vlasnici poljoprivrednog zemljišta.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećana veličina prosječne parcele, okupljeni i povećani posjedi, smanjeni troškovi poljoprivredne proizvodnje.
MJERA	1.8. Potpora povezivanju i umrežavanju poljoprivrednih proizvođača u zadruge, udruge, mehanizacijske prstenove, saveze, klastere
OPIS MJERE	Predloženom se mjerom želi potaknuti poljoprivredne proizvođače LAG područja da udruživanjem postignu kritični kapacitet proizvodnje kako bi mogli optimalno koristiti suvremene strojeve velikih kapaciteta te bi s većim obimom proizvodnje bili pouzdan partner prerađivačkoj industriji i trgovačkim centrima. Provodit će se aktivnost poticanja i edukacije poljoprivrednih proizvođača o udruživanju i osnivanju zadruga/klastera s ciljem unapređenja poljoprivredne proizvodnje, poboljšanja kvalitete proizvoda, povećanja konkurentnosti i poboljšanja položaja malih proizvođača na tržištu.
KORISNICI	Poljoprivredni proizvođači s područja „LP“ upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Poljoprivredni proizvođači s područja „LP“ upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećan broj umreženih poljoprivrednih proizvođača, smanjeni troškovi poljoprivredne proizvodnje, nabava jeftinijih inputa u proizvodnji te olakšana prodaja i stvaranje robnih marki.
STRATEŠKI CILJ	2. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA I REVITALIZACIJA RURALNOG PROSTORA
MJERA	2.1. Poticanje razvoja prerađivačkog sektora
OPIS MJERE	Prerađivački sektor je najvažniji proizvodni sektor Koprivničko-križevačke županije kojoj u potpunosti pripada i područje „LP“. Značajan je za plasman poljoprivrednih proizvoda te za stvaranje dodatne vrijednosti poljoprivrednim proizvodima prodajom na domaćem tržištu, a dijelom i izvozom. Cilj ove mjere je potpomognuti investicije u ovom sektoru informiranjem o

	sredstvima potpora koje investitori mogu ostvariti prijavom na natječaje za mjeru 103 „Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda zajednice“ IPARD programa i o kreditnim linijama HBOR-a. „LP“ će ocjenjivati projekte i izdavati pisma preporuke za pozitivno ocjenjene projekte.
KORISNICI	Gospodarski subjekti zainteresirani za ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Mjera je namijenjena obrtima, trgovačkim društvima i zadrugama s područja „LP“, registriranim za obavljanje predmetne djelatnosti i obveznicima poreza na dodanu vrijednost (PDV) u rangu mikro, malih i srednjih poduzeća te poduzeća s manje od 750 zaposlenih ili s godišnjim prometom koji ne prelazi 200 milijuna eura s manje od 25%-tnim državnim vlasništvom, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave.
OČEKIVANI REZULTATI	Izgrađeni i/ili rekonstruirani i/ili opremljeni objekti za preradu voća, povrća, vina, mesa i mlijeka.
MJERA	2.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture
OPIS MJERE	Svrha predložene mjere je doprinijeti razvoju poduzetništva LAG područja jačanjem poduzetničke infrastrukture u skladu s potrebama poduzetnika (osnivanje poduzetničkog inkubatora, poduzetničkog centra), umrežavanjem i razmjenom iskustva organizacija institucionalne podrške poduzetništvu.
KORISNICI	Trgovačka društva, obrtnici, zadruge, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, domaće radinosti, zainteresirani za pokretanje poduzetničkog poduhvata.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	JLS „LP“.
OČEKIVANI REZULTATI	Uspostavljen cjelovitiji servis za poduzetnike u svrhu podrške gospodarstvu.
MJERA	2.3. Istraživanje i razvoj novih tehnologija
OPIS MJERE	Predloženom mjerom želi se doprinijeti razvoju gospodarstva poticanjem kreativnosti i inovativnosti te istraživanjem i razvojem novih tehnologija. Potrebno je izraditi analizu tehnoloških profila tvrtki i njihovih razvojnih potreba te analizu trenutnog stanja na području inovacija i novih tehnologija u gospodarstvu LAG područja. Predložena mjera će obuhvatiti i izradu programa za poticanje zaštite intelektualnog vlasništva i komercijalizaciju inovacija.
KORISNICI	Gospodarski subjekti, inovatori „LP“, obrazovne institucije, učenici i studenti.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	JLS s područja „LP“, potporne institucije u gospodarstvu, obrazovne institucije.
OČEKIVANI REZULTATI	Osigurana koncentracija i povezanost između tvrtki i institucija za istraživanje i razvoj za provedbu razvojno tehnoloških projekata.

	Izrađen program potpora za zaštitu intelektualnog vlasništva i komercijalizaciju inovacija. Izrađen program potpora za edukaciju i osposobljavanje zaposlenika za nove tehnologije. Primjena novih tehnologija i inovacija. Osnovano udruženje inovatora „LP“.
MJERA	2.4. Očuvanje postojećih tradicijskih i umjetničkih obrta
OPIS MJERE	Predloženom mjerom se želi očuvati tradicijske i umjetničke obrte i na taj način očuvati stare vještine i turistički ih valorizirati. Edukacija o sredstvima potpore koje investitori mogu ostvariti od matičnog ministarstva ili prijavom na natječaje za Mjeru 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ iz IPARD programa i o kreditnim linijama HBOR-a. Poticanjem obrtnika za prijavu na natječaje osigurat će se sufinanciranje i na taj će se način pomoći opstanku nisko profitabilnih zanimanja. Potrebno je pomagati i u marketingu i promidžbi tradicijskih proizvoda.
KORISNICI	Tradicijski i umjetnički obrti.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Fizičke i pravne osobe (isključujući udruge) s područja „LP“, u rangu mikro poduzetnika, u minimalno 75%-tnom privatnom vlasništvu koji ispunjavaju opće i specifične kriterije i uvjete za podnositelje Pravilnika o provedbi Mjere 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ unutar IPARD programa.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećan broj tradicijskih i umjetničkih obrta, tradicijski i umjetnički obrti uključeni u turističku ponudu, veća prepoznatljivost tradicijskih proizvoda i veći obim poslovanja.
MJERA	2.5. Stavljanje prirodne i kulturne baštine u svrhu razvoja turizma
OPIS MJERE	Provedbom predložene mjere planira se većom valorizacijom kulturne i prirodne baštine i očuvanjem tradicijskih, autohtonih vrijednosti i običaja proširiti turističku ponudu „LP“ i stvoriti prepoznatljivost destinacije. Neke od aktivnosti koje obuhvaća predložena mjera su: postavljanje info točki s informacijama o prirodnoj i kulturnoj baštini Podravine na značajnim lokalitetima za razvoj turizma, obnova postojećih atraktivnih kulturno-povijesnih sadržaja, intenzivna marketinška promocija.
KORISNICI	Turisti, sveukupno stanovništvo „LP“.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Poduzetnici u turizmu, institucije u kulturi, udruge, JLS.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećan interes turista za Podravinu kao destinaciju, povećan broj turista „LP“, obogaćena turistička ponuda uključivanjem kulturne i prirodne baštine, prelazak s jednodnevnih na višednevne boravke na području „LP“.
MJERA	2.6. Potpora razvoju selektivnih oblika turizma
OPIS MJERE	Predložena mjera ima za cilj omogućiti razvoj ruralnog turizma i ostalih selektivnih oblika turizma (lovni, ribolovni, sportsko-rekreacijski, vjerski) te omogućiti izravnu prodaju finaliziranih poljoprivrednih proizvoda, povećati smještajne kapacitete „LP“.

	<p>povećati enološku i gastronomsku ponudu, okrupnjavanje turističke ponude te stvaranje robne marke područja „LP“ kao turističke destinacije.</p> <p>Neke od aktivnosti koje će se provoditi u okviru ove mjere su promocija, informiranje, savjetovanje te edukacija o sredstvima potpore koje investitori mogu ostvariti od Ministarstva turizma ili prijavom na natječaje za Mjeru 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ iz IPARD programa i o kreditnim linijama HBOR-a. „LP“ će podržati i promovirati projekte koji su u fazi realizacije.</p>
KORISNICI	Turisti, sveukupno stanovništvo „LP“.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Turistički subjekti, fizičke i pravne osobe zainteresirane za seoski turizam i korisnici turističkih usluga.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećana vrijednost brenda Podravine kao turističke destinacije, povećana enološka i gastronomska ponuda, povećanje smještajnih kapaciteta, očuvanje tradicije, povećan broj posjetitelja i povećanje prihoda od turizma.
MJERA	2.7. Potpora diversifikaciji poljoprivredne proizvodnje
OPIS MJERE	<p>Predloženom mjerom se želi osigurati dodatne izvore prihoda poljoprivrednim gospodarstvima i unaprijediti kvalitetu života na području „LP“. Poticat će se prerada na poljoprivrednim gospodarstvima, izravni oblici prodaje poljoprivrednih proizvoda, razvoj slatkovodnog ribarstva, pružanje nepoljoprivrednih usluga (IT centara, radionica za popravak strojeva poljoprivredne i šumarske mehanizacije, frizerskih salona), razvoj šumarstva i drvo-prerađivačka proizvodnja.</p> <p>Neke od aktivnosti koje će se provoditi u okviru ove mjere su promocija, informiranje, savjetovanje, edukacija o mogućnostima diversifikacije poljoprivredne djelatnosti i pružanje nepoljoprivrednih usluga te mogućnosti sufinanciranja investicija prijavom na natječaje za Mjeru 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ IPARD programa te kreditnim linijama HBOR-a namijenjenih ulaganju u diversifikaciju poljoprivredne proizvodnje.</p>
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva, pravne i fizičke osobe „LP“, zainteresirani za ulaganja u diversifikaciju poljoprivredne proizvodnje.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Fizičke i pravne osobe (isključujući udruge) s područja „LP“, u rangu mikro poduzetnika, u minimalno 75%-tnom privatnom vlasništvu koji ispunjavaju opće i specifične kriterije i uvjete za podnositelje Pravilnika o provedbi Mjere 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ unutar IPARD programa.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećan broj usluga na području „LP“, povećan stupanj finalizacije poljoprivrednih proizvoda, povećan opseg prodaje na poljoprivrednim gospodarstvima, povećan kapacitet proizvodnje slatkovodne ribe, poboljšano korištenje šumskog potencijala te povećan kapacitet i stupanj finalizacije u preradi drva.

MJERA	2.8. Promocija i podrška programima cjeloživotnog učenja, stručnog usavršavanja i prekvalifikacije
OPIS MJERE	Predloženom mjerom želi se omogućiti daljnje usavršavanje i prekvalifikacija sukladno potrebama gospodarstva kako bi se dopunila postojeća znanja, vještine i kompetencije radno sposobnog stanovništva „LP“ u cilju povećanja konkurentnosti na tržištu rada. Predložena mjera obuhvaća sljedeće aktivnosti: analizu potreba za novim znanjima, vještinama i kompetencijama, promociju programa cjeloživotnog učenja, razvoj novih programa cjeloživotnog učenja, osiguranje suradnje ustanova u kojima se provode programi cjeloživotnog učenja i resornih državnih tijela u kreiranju potrebnih obrazovnih programa. Potrebno je obrazovne programe učiniti prilagodljivima novim tehnologijama i uvjetima u gospodarstvu.
KORISNICI	Sveukupno stanovništvo „LP“, gospodarski subjekti.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Obrazovne institucije i sve druge ustanove koje provode programe cjeloživotnog učenja, JLS.
OČEKIVANI REZULTATI	Veći broj programa cjeloživotnog učenja i veći broj ustanova koje provode programe cjeloživotnog učenja, veći broj radno sposobnog stanovništva koje je završilo neki od programa i time postalo konkurentnije na tržištu rada.
MJERA	2.9. Poticanje školovanja u skladu s potrebama gospodarstva
OPIS MJERE	Predloženom mjerom želi se postići usklađenost kadrovskih potreba gospodarstva „LP“ s programima obrazovanja. Potrebno je analizom potreba gospodarstva za ljudskim resursima u budućem razdoblju, odrediti deficitarna zanimanja u budućem periodu. Jačanje partnerstva osnovnih škola, srednjih škola, gospodarskih subjekata, HZZ, KKŽ, JLS i resornih državnih tijela u kreiranju obrazovnih programa koje treba učiniti prilagođenima novim uvjetima gospodarstva.
KORISNICI	Učenici i studenti, gospodarski subjekti, nezaposleni.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Nadležna ministarstva, obrazovne institucije, HZZ, JLS.
OČEKIVANI REZULTATI	Izrađena analiza potreba gospodarstva za kadrovima u budućem razdoblju. Obrazovani stručni kadrovi konkurentni na tržištu i prilagodljivi novim zahtjevima razvoja gospodarstva i tehnologije.
MJERA	2.10. Izgradnja i opremanje objekata namijenjenih obrazovanju i odgoju
OPIS MJERE	Predloženom mjerom želi se podići kvaliteta odgoja i obrazovanja te unaprijediti razina društvenih sadržaja na području „LP“. Potrebno je izraditi analizu prioriteta ulaganja u predškolsku i školsku infrastrukturu. Izraditi projektnu dokumentaciju za izgradnju, adaptaciju i rekonstrukciju školskih i predškolskih objekata. Mjera obuhvaća i izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju i opremanje školskih objekata, dječjih vrtića i dječjih igraonica te sportskih i rekreacijskih centara za mlade i odrasle. Neke od aktivnosti koje će se provoditi u okviru ove mjere su

	promocija, informiranje, savjetovanje, edukacija o mogućnostima sufinanciranja investicija prijavom na natječaje za Mjeru 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ IPARD programa te kreditnim linijama HBOR-a namijenjenih ulaganju u dječje vrtiće i dječje igraonice te sportske i rekreacijske centre za mlade i odrasle.
KORISNICI	Obrazovne i odgojne institucije, učenici osnovnih i srednjih škola, polaznici obrazovanja odraslih, djelatnici obrazovnih institucija.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	Škole i vrtići, a za ulaganja u dječje vrtiće i dječje igraonice te sportske i rekreacijske centre za mlade nositelji su odrasle fizičke i pravne osobe s područja „LP“, u rangu mikro poduzetnika, u minimalno 75%-tnom privatnom vlasništvu koji ispunjavaju opće i specifične kriterije i uvjete za podnositelje Pravilnika o provedbi Mjere 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ unutar IPARD programa za sektor Usluga.
OČEKIVANI REZULTATI	Obnovljene, izgrađene, adaptirane, rekonstruirane i opremljene škole i dječji vrtići, povećana razina sigurnosti na prostorima za tjelovježbu, unaprijeđene institucije u kulturi, novi društveni sadržaji na LAG području.
MJERA	2.11. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova EU
OPIS MJERE	Predložena mjera podrazumijeva kontinuiranu edukaciju o EU fondovima, što sadržava edukaciju o: EU fondovima općenito, metodologiji pripreme projekata za kandidiranje na sredstva EU, metodologiji provedbe, evaluaciji i praćenju. Kontinuirana edukacija o mogućnostima uspostave i razvoja prekogranične i međužupanijske suradnje s regijama, županijama, općinama i gradovima u zemljama u okruženju i u zemljama EU.
KORISNICI	Organizacije civilnog društva, privatni sektor, zaposlenici JLS i institucije s područja „LP“.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	JLS i institucije s područja „LP“, organizacije civilnog društva, privatni sektor.
OČEKIVANI REZULTATI	Ojačani kapaciteti, usvojena nova znanja i vještine zaposlenika u Županiji, JLS, institucijama, gospodarskom i civilnom sektoru o mogućnostima iskorištavanja sredstava EU fondova. Uspostavljeni novi prijateljski odnosi te ojačani već uspostavljeni prijateljski odnosi s potencijalnim projektnim partnerima u Republici Hrvatskoj i JLS i iz zemalja u okruženju i zemalja EU.
MJERA	2.12. Izgradnja i održavanje prometne i komunalne infrastrukture
OPIS MJERE	Predložena mjera se odnosi na izgradnju, rekonstrukciju i opremanje cestovne infrastrukture, vodovoda, kanalizacijskog sustava zajedno s pročistačima, mreže plinovoda. Mjera se odnosi na izradu tehničke dokumentacije, izgradnju i rekonstrukciju prometnica, saniranje postojećih i izgradnju novih plinovoda gdje je to ekonomski opravdano. Gradnja magistralnog cjevovoda - gradnja vodocrpilišta, povezivanje odvojenih vodoopskrbnih sustava u jedinstven sustav.

	Izgradnja sekundarnih cjevovoda - izgradnja pogonskih objekata (vodospreme, crpilišta, crpne stanice). Kontinuirana suradnja na planiranju i provedbi izgradnje sustava vodoopskrbe. Kontroliranje pitke vode kod korisnika. Izgradnja sustava odvodnje komunalnih otpadnih voda i izgradnja sustava pročišćavanja komunalnih otpadnih voda.
KORISNICI	Sveukupno stanovništvo na području „LP“, gospodarski subjekti.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	JLS s područja „LP“, Hrvatske ceste, KKŽ, gospodarski subjekti registrirani za distribuciju plina, komunalna poduzeća.
OČEKIVANI REZULTATI	Izgrađene nove prometnice. Rekonstruirane lokalne nerazvrstane ceste. Uspostavljena redovita i unaprijeđena opskrba svih potrošača plina na siguran i ekološki prihvatljiv način. Izvršena katastarska mjerenja i stvorena jedinstvena baza podataka u digitalnom obliku. Izgrađen jedinstven vodoopskrbni sustav na području „LP“ Izgrađen sustav odvodnje s pročištačima na području „LP“.
MJERA	2.13. Povećanje dostupnosti javnih i socijalnih usluga te zdravstvene skrbi
OPIS MJERE	Predloženom mjerom žele se stvoriti uvjeti za: poludnevni boravak za djecu bez roditeljske skrbi, formiranje centra za mlade/prihvatne stanice za djecu s poremećajima u ponašanju s poludnevnim/dnevnim boravkom. Potrebno je poticati povećanje kapaciteta u privatnim domovima za psihički bolesne osobe te stvoriti uvjete za izgradnju doma za starije i nemoćne osobe u Đurđevcu i u Koprivničkim Bregima. Potrebno je uspostaviti sigurnu kuću s tretmanom za žrtve obiteljskog nasilja. Zbog neujednačene dostupnosti primarne zdravstvene zaštite i usluga hitne pomoći potrebno je ulagati u izgradnju i opremanje ordinacija opće medicine te u ustroj i opremanje ambulanti hitne medicine. Neke od aktivnosti koje će se provoditi u okviru ove mjere su promocija, informiranje, savjetovanje, edukacija o mogućnostima sufinanciranja investicija prijavom na natječaje za Mjeru 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ IPARD programa te kreditnim linijama HBOR-a namijenjenih ulaganju u staračke domove.
KORISNICI	Cjelokupno stanovništvo „LP“, djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djeca i mladi s poremećajima u ponašanju, osobe s invaliditetom, starije i nemoćne osobe, psihički bolesne osobe, žrtve obiteljskog nasilja, stručni kadar zaposlen u zdravstvu, socijalnoj skrbi i javnim ustanovama.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	JLS „LP“, Zavod za javno zdravstvo KKŽ, Dom zdravlja KKŽ, Zavod za hitnu medicinu, fizičke i pravne osobe s područja „LP“, u rangu mikro poduzetnika, u minimalno 75%-tnom privatnom vlasništvu koji ispunjavaju opće i specifične kriterije i uvjete za podnositelje Pravilnika o provedbi Mjere 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ unutar IPARD programa za sektor Usluga.
OČEKIVANI REZULTATI	Uspostavljen poludnevni boravak za djecu bez roditeljske skrbi. Uspostavljen centar za mlade/prihvatne stanice za djecu s

	<p>poremećajima u ponašanju. Izgrađeni/obnovljeni i opremljeni novi kapaciteti za smještaj psihički bolesnih osoba. Izgrađeni/obnovljeni i opremljeni novi kapaciteti za smještaj starijih i nemoćnih osoba. Uspostavljen sustav zaštite i tretmana žrtava obiteljskog nasilja. Jednako mjereno razvijene usluge primarne zdravstvene zaštite kod obiteljskog liječnika i stomatologa na cijelom području „LP“. Smanjeno vrijeme čekanja na liječničku uslugu te dostupnost pravovremene i adekvatne usluge hitne pomoći.</p>
MJERA	2.14. Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi, volonterizma i samopomoći
OPIS MJERE	<p>Predložena mjera ima za cilj stvoriti poticajno okruženje za razvoj i održivost civilnog društva. Obuhvaća razvoj centara za podršku, okupljanje i provođenje kvalitetnog vremena djece i osoba s posebnim potrebama; razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi o starijima, osobama s invaliditetom, nemoćnima, djeci i mladeži; razvoj savjetovališta, centara podrške i pomoći žrtvama nasilja u obitelji, udomiteljima, maloljetnim počiniteljima kaznenih djela; provođenje aktivnosti poticanja razvoja volonterizma; osiguranje prostornih i materijalnih uvjeta za provođenje programa volontiranja.</p>
KORISNICI	<p>Osobe s invaliditetom, starije osobe, djeca i mladi, osobe s poremećajima u ponašanju, psihički bolesne osobe, liječeni ovisnici, romska populacija, dugotrajno nezaposleni udomitelji, članovi organizacija civilnog društva, korisnici usluga, stanovnici „LP“.</p>
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	<p>JLS „LP“, ustanove socijalne skrbi, organizacije civilnog društva, gospodarski subjekti.</p>
OČEKIVANI REZULTATI	<p>Unaprijeđeno specijalizirano udomiteljstvo s osiguranom stručnom podrškom. Prošireni kapaciteti i povećane mogućnosti za provedbu izvaninstitucionalnih mjera maloljetnim počiniteljima kaznenih djela. Unaprijeđene specijalizirane usluge za osobe s invaliditetom. Kvalitetnija skrb o starijim osobama. Povećan broj kompetentnih i motiviranih volontera koji sudjeluju u programima razvoja civilnog društva.</p>
MJERA	2.15. Razvoj programa socijalne uključenosti
OPIS MJERE	<p>Predložena mjera ima za cilj: stvoriti uvjete za prihvata više djece s teškoćama u razvoju te djece romske nacionalnosti u vrtiće i predškolske ustanove; stvoriti uvjete za zapošljavanje osoba s invaliditetom i drugih nezaposlenih osoba s rizikom socijalne isključenosti (osoba u sustavu socijalne skrbi, mladih bez roditeljske skrbi, mladih s poremećajima u ponašanju, osoba romske nacionalnosti, osoba u postpenalnoj situaciji, liječenih ovisnika); osigurati uslugu naknadne skrbi za mlade koji napuštaju udomiteljske obitelji i domove socijalne skrbi (stambeno zbrinjavanje, obrazovanje, zapošljavanje, povremena pomoć, krizne situacije); stvoriti uvjete za razvoj usluga stanovanja u zajednici za osobe s invaliditetom; poboljšanje komunalne infrastrukture i standarda u romskim naseljima.</p>

KORISNICI	Osobe s invaliditetom (djeca i odrasli), mladi bez roditeljske skrbi, mladi s poremećajima u ponašanju, osobe u postpenalnoj situaciji, liječeni ovisnici, romska populacija, dugotrajno nezaposleni.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	JLS „LP“, ustanove socijalne skrbi, organizacije civilnog društva.
OČEKIVANI REZULTATI	Povećan broj djece romske nacionalnosti i djece s teškoćama u razvoju uključenih u vrtiće i predškolske ustanove. Povećana mogućnost zapošljavanja osoba s invaliditetom i drugih nezaposlenih osoba s rizikom socijalne isključenosti. Razvijene usluge naknadne skrbi za mlade koji napuštaju udomiteljske obitelji i domove socijalne skrbi. Mogućnost stanovanja u zajednici i/ili stanovanja uz podršku za osobe s invaliditetom. Viši životni standard u romskim naseljima.
STRATEŠKI CILJ	3. ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I KULTURNIM VRIJEDNOSTIMA TE ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM
MJERA	3.1. Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije
OPIS MJERE	Predloženom mjerom želi se optimalno koristiti energetske potencijale „LP“ korištenjem obnovljivih oblika energije. Mjera obuhvaća ocjenu potencijala korištenja različitih izvora energije i za različite svrhe; istraživanje geotermalnih izvora; izgradnju i razvoj solarnih elektrana; korištenja bioplina obradom otpadaka iz sektora stočarske i biljne proizvodnje te šumske sječike i ostataka drvoprerađivačke proizvodnje za dobivanje energije; sustavnu edukaciju potencijalnih korisnika u javnom i privatnom sektoru o efikasnoj potrošnji energije. U okviru predložene mjere provodit će se organiziranje stručnih putovanja s ciljem obilaska primjera dobre prakse; promocija i edukacija o sredstvima potpore koje investitori u obnovljive izvore energije mogu ostvariti prijavom na natječaje za Mjeru 101 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda zajednice“ i Mjeru 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ IPARD programa i o kreditnim linijama HBOR-a. „LP“ će ocjenjivati projekte i izdavati pisma preporuke za pozitivno ocjenjene projekte.
KORISNICI	Gospodarski subjekti, stanovništvo, distributeri električne energije, poslovni subjekti, kućanstva, javni sektor kao vlasnik nekretnina.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	JLS, poslovni subjekti i kućanstva, fizičke i pravne osobe s područja „LP“, u rangu mikro poduzetnika, u minimalno 75%-tnom privatnom vlasništvu koji ispunjavaju opće i specifične kriterije i uvjete za podnositelje Pravilnika o provedbi Mjere 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“ i Pravilnika o provedbi Mjere 101 „Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda zajednice“ unutar IPARD programa za ulaganja u obnovljive izvore energije.
OČEKIVANI	Izgrađeni sustavi za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora,

REZULTATI	osviješteno stanovništvo o učinkovitom korištenju energije u kućanstvima, smanjeni negativni utjecaji na okoliš.
MJERA	3.2. Učinkovito upravljanje materijalnim i nematerijalnim naslijeđem te kulturno-povijesnim vrijednostima
OPIS MJERE	Mjera obuhvaća definiranje kulturno povijesnih vrijednosti, izradu prijedloga zaštite i stavljanja u funkciju turizma te provođenje postupka zaštite; provođenje postupaka obnove, restauracije, konzervacije i rekonstrukcije kulturno povijesnih vrijednosti; promidžbu kulturne baštine i senzibiliziranje javnosti za potrebu očuvanja kulturne baštine.
KORISNICI	Institucije, lokalno stanovništvo, turistički subjekti, posjetitelji LAG područja.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	JLS, organizacije civilnog društva, vlasnici ili nositelji nematerijalnih i materijalnih kulturnih vrijednosti.
OČEKIVANI REZULTATI	Obnovljene i očuvane kulturne vrijednosti pod zaštitom, osviješteno stanovništvo „LP“ o značaju i potrebama valorizacije kulturno povijesnih vrijednosti, proširena turistička ponuda.
MJERA	3.3. Zaštita i učinkovito upravljanje prirodnim vrijednostima te razvoj sustava prevencije zagađenja i onečišćenja
OPIS MJERE	Predloženom mjerom želi se zaštititi okoliš od zagađenja izradom analize stanja i utvrđivanjem najugroženijih sastavnica okoliša s naglaskom na vodotoke. Evaluacija podataka i izrada plana mjera sanacije i unapređenja stanja okoliša te izrada programa mjerenja i praćenja kakvoće okoliša. Određivanje koncepta zaštite zaštićenog područja i njegovih dijelova, praćenje stanja i utvrđivanje programa zaštite za zaštićeno područje, povezivanje zaštićenog područja sa susjednim područjima. Presentacija i distribucija informacija o okolišu.
KORISNICI	Sveukupno stanovništvo, HPK, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području KKŽ, organizacije civilnog društva i posjetitelji „LP“.
KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI	JLS, organizacije civilnog društva.
OČEKIVANI REZULTATI	Utvrđeno stanje okoliša i utvrđen stupanj zagađenosti pojedinih sastavnica okoliša. Izrađen plan mjera sanacije i unapređenja stanja.

4. STRATEGIJA IZRADE I PROVEDBE

4.1. ZNAČAJKE PARTNERSTVA

Proces osnivanja „LP“ započeo je 14. svibnja 2011. godine, okruglim stolom na temu „Osnivanje Lokalnih akcijskih grupa i njihov značaj za ruralni razvoj“. Kroz tri radna sastanka postala je jasna predodžba o značaju „LP“ za jugoistočni dio KKŽ. Uz stručnu i tehničku pomoć PORE 15. listopada 2012. godine sazvana je osnivačka skupština „LP“. „LP“ osnovalo je 12 jedinica lokalne samouprave: Grad Đurđevac, Općina Drnje, Općina

Ferdinandovac, Općina Gola, Općina Hlebine, Općina Kalinovac, Općina Kloštar Podravski, Općina Molve, Općina Novigrad Podravski, Općina Novo Virje, Općina Podravske Sesvete i Općina Virje. Cilj osnivanja „LP“ je zajedničkim snagama i resursima raditi na prosperitetu gospodarstva Podravine i poboljšanju kvalitete života stanovnika koji se temelji na LEADER pristupu. U skladu s tim pristupom u rad „LP“ od samog početka uključili su se predstavnici sva tri sektora - javni, gospodarski i civilni sektor. Tako nakon osnivačke skupštine „LP“ broji 85 članova, a pristupanjem „LP“ četiri nove općine- Peteranec, Koprivnički Ivanec, Koprivnički Bregi i Đelekovec taj broj se povećao na 113 članova. Ono što posebno treba istaknuti je kvaliteta tog partnerstva u smislu zastupljenosti pojedinog sektora.

Tablica 18.: Struktura partnerstva javnog, gospodarskog i civilnog sektora u „LP“

Sektor	Broj članova „LP“	% udio članova „LP“
JAVNI	35	31
GOSPODARSKI	42	37
CIVILNI	36	32
UKUPNO	113	100,00

Izvor: „LP“

Udio gospodarskog sektora u ukupnoj strukturi članova „LP“ iznosi 37%, civilnog 32%, a javnog sektora 31%. Od ukupnog broja članova „LP“ 35 su žene što u strukturi čini 31%, 78 su muškarci ili 69%. Mlađih od 29 godina je 6 ili 5%.

Različite socio-ekonomske skupine uvidjele su interes u „LP“, a to je vidljivo iz prikupljenih projektnih prijedloga, kao i novih zahtjeva za članstvo u „LP“.

Uključenošću sva tri sektora, nacionalnih manjina i ugroženih skupina želimo potaknuti zajedništvo i suradnju kako bismo osigurali kontinuirani i održivi razvoj područja „LP“.

Kvaliteta partnerstva jasno se ogleda i u sastavu Upravnog odbora „LP“

Tablica 19.: Sastav Upravnog odbora „LP“

Red. broj.	Ime i prezime	Institucija/udruga/OPG	Sektor
1.	Branko Sobota	Općina Kalinovac	Javni
2.	Nadica Kolar	Općina Ferdinandovac	Javni
3.	Mladen Mađer	OPG	Gospodarski
4.	Marijan Cepetić	Udruga vinogradara, voćara i pčelara općine Virje	Civilni
5.	Stjepan Fosić	Općina Molve	Javni
6.	Zlatko Kolarek	Udruga hlebinskih slikara i kipara	Civilni
7.	Milica Fuček	Komunalije d.o.o.	Javni
8.	Elizabeta Levačić	KUD "Širine" Novo Virje- do 29 godina	Civilni

9.	Tatjana Blažeković	Općina Gola - do 29 godina	Javni
10.	Marko Šimunić	Šimunić promet d.o.o. - do 29 godina	Gospodarski
11.	Dražen Erdec	OPG	Gospodarski
12.	Mihaela Lončar	Dramska skupina KUD-a Grgur Karlovčan Kalinovac	Civilni
13.	Ljubica Penezić	HKUD "Frankopan" Ferdinandovac	Civilni

Izvor: „LP“

Udio predstavnika u Upravnom odboru po sektorima je sljedeći: civilni sektor 38,5%, javni sektor 38,5% i gospodarski sektor 23%.

Od ukupno 13 članova Upravnog odbora, 6 je žena, što u postocima čini 46%, 7 je predstavnika civilnog i gospodarskog sektora što u postocima čini 61,5%, tri su predstavnika mlađa od 29 godina što čini 23,07%.

Ovakva struktura Upravnog odbora čini ovo tijelo reprezentativnim i u skladu s preporukama iz Pravilnika za provedbu Mjere 202 unutar IPARD programa.

U Radnoj grupi za izradu LRS partnerstvo po sektorima je slijedeće: 6 predstavnika javnog sektora ili 46,2%, 3 predstavnika civilnog sektora ili 23%, 2 predstavnika gospodarskog sektora ili 15,4% i dva predstavnika visoko obrazovne institucije ili 15,4%. U Radnoj grupi je 8 žena što čini 61,5% i 5 muškarca što čini 38,5%.

U procesu izrade LRS „LP“ na radionicama za članove „LP“ po sektorima, na dodatnoj radionici za Općine Peteranec, Koprivnički Ivanec, Koprivnički Bregi i Đelekovec, na sastancima radne skupine, na Upravnom odboru i Skupštini „LP“ sudjelovalo je ukupno 236 sudionika. Partnerstvo u tom procesu po sektorima je kako slijedi: javni sektor 112 sudionika ili 48%, civilni sektor 81 sudionik ili 34% i gospodarski sektor 43 ili 18%.

4.2. PRIMJENA NAČELA „ODOZDO PREMA GORE“ I SUDJELOVANJE RAZLIČITIH INTERESNIH SKUPINA UKLJUČUJUĆI SOCIO-EKONOMSKE UGROŽENE SKUPINE, ŽENE I MLADE U IZRADI LRS

Nakon osnivačke skupštine „LP“ održane 15. listopada 2012. godine, pristupilo se izradi LRS i nastavilo s informiranjem stanovništva „LP“ o mogućnostima koje im „LP“ pruža. Kako bi se doprlo do što većeg broja ljudi različite dobne strukture i obrazovanja te prikupio što veći broj projektnih prijedloga iz različitih sektora, otvoren je profil „LP“ na Facebook-u koji je okupio gotovo 1000 prijatelja. Kako stanovnici koji nemaju pristup internetu ne bi bili neinformirani, izrađen je letak s objašnjenjima što je LAG, što je LEADER, što je LRS i s terminima radionica za izradu LRS. Letak je prosljeđen JLS koje su ga distribuirale na svojem području. Za informiranje je korišten Podravski radio i Radio Koprivnica, u čijim eterima je gostovao predsjednik „LP“, Branko Sobota te je i tim putem slušateljstvo informirano o radu „LP“.

Sam proces izrade LRS možemo podijeliti u nekoliko faza, od kojih su se neke odvijale usporedno. Naime „LP“ pripada među LAG-ove koji su se u RH osnovali u zadnjem

krugu i zbog toga je proces izrade LRS bio intenzivan, ali to je čak doprinjelo kvaliteti partnerstva i većoj zainteresiranosti stanovništva „LP“. Tome u prilog govori i činjenica da su čak 4 općine naknadno pristupile „LP“. To nas je ohrabrilo i učvrstilo u uvjerenju da smo izabrali dobar pristup i privukli interes i šire zajednice, ali nam je s druge strane donijelo i cijeli niz tehničkih problema, s obzirom da smo nakon pristupanja svake nove općine morali ažurirati osnovnu analizu.

Faze u procesu izrade LRS „LP“:

- I Prikupljanje podataka za osnovnu analizu od JLS i projektnih prijedloga u bazu LRS
- II Održavanje radionica
- III Proces prikupljanja primjedbi i dopuna od članova Radne grupe i upravnih odjela KKŽ, kao i županijskih javnih ustanova i zavoda
- IV Proces konzultacija i usvajanja na tijelima „LP“

Za osnovnu analizu PORA je kreirala posebne tablice koje su dostavljene u JLS članice „LP“ u kojima smo tražili podatke o površini, stanovništvu, prometnoj i komunalnoj infrastrukturi, infrastrukturi u zdravstvu i školstvu, o broju zaposlenih i nezaposlenih, učenika, studenata, o zaštićenim područjima i kulturnoj baštini, o poljoprivrednim površinama, broju OPG-a, o broju gospodarskih subjekata, kao i o stanju civilnog društva. To se pokazalo vrlo zahtjevno, a dodatne konzultacije koje smo provodili sa županijskim odjelima KKŽ i javnim ustanovama i zavodima KKŽ pokazale su da je ovo bio vrlo koristan proces u kojem su JLS uložile napor, ali sada imaju vrlo korisnu bazu podataka koja će im itekako pomoći u izradi prijave na natječaje za sredstva iz fondova EU.

U izradi LRS, radna grupa oslanjala se na načela LEADER pristupa. Kako bi zadovoljili pristup „odozdo prema gore“ organizirali smo radionice posebno za svaki sektor, a sudionicima radionica podijeljeni su obrasci za prijavu projektnih ideja vezanih uz provedbu LRS. Obrasci su poslani i na mail adrese svih članova „LP“, objavljeni su na web stranicama JLS „LP“, objavljeni su na Facebook profilu, a mogli su se preuzeti i neposredno u sjedištu „LP“. Većim brojem informacijskih kanala uspjeli smo obuhvatiti veliko područje, veliki broj stanovništva, razne interesne skupine i potaknuli njihovu uključenost i zainteresiranost za rad „LP“ i izradu LRS. Uključivanjem tako širokog kruga u sva tri sektora i prikupljanjem 68 projektnih prijedloga u bazi LRS stvorena je i kritična masa zainteresiranih za provedbu LRS.

U procesu izrade LRS „LP“ organizirano je devet tematskih radionica na devet lokacija, po tri za svaki sektor. Radionice su bile podijeljene u tri dijela. Prvi set radionica obuhvaćao je raspravu oko prednosti, slabosti, prilika i prijetnji „LP“, odnosno izradu SWOT analize. U drugom setu radionica definirana je misija, vizija, ciljevi i prioriteti, dok su u trećem setu prisutnima prezentirani prikupljeni i obrađeni podaci s prethodnih radionica, kao i podaci iz osnovne analize. Radionice su održane u devet mjesta s područja „LP“: Ferdinandovac, Gola, Novigrad Podravski, Hlebine, Đurđevac, Molve, Kalinovac, Virje i Drnje. Najviše prisutnih bilo je na radionicama za civilni sektor u Ferdinandovcu i Kalinovcu, dok su najslabije bile posjećene radionice javnog sektora.

Nakon što su Općine Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec i Peteranec, donijele odluku o pristupanju „LP“ za njih je održana prezentacija dosadašnjeg rada „LP“ i procesa izrade LRS kako bi se JLS, ali i članovi „LP“ s njihovog područja što lakše uključile u proces izrade i u narednom razdoblju provedbe LRS.

Tablica 20.: Raspored radionica i sastanaka Radne grupe i Tijela „LP“ u procesu izrade LRS

Rbr.	Sektor/Tijelo „LP“	Mjesto	Tema	Datum	Broj prisutnih
1.	Civilni	Ferdinandovac	SWOT	5.11.2012.	29
2.	Javni	Gola	SWOT	6.11.2012.	10
3.	Gospodarski	Novigrad Podravski	SWOT	7.11.2012.	19
4.	Civilni	Hlebine	Misija, vizija, ciljevi, prioriteti	12.11.2012.	19
5.	Javni	Đurđevac	Misija, vizija, ciljevi, prioriteti	13.11.2012.	14
6.	Gospodarski	Molve	Misija, vizija, ciljevi, prioriteti	14.11.2012.	19
7.	Civilni	Kalinovac	Prezentacija	26.11.2012.	23
8.	Javni	Virje	Prezentacija	27.11.2012.	19
9.	Gospodarski	Drnje	Prezentacija	28.11.2012.	12
10.	Javni, Gospodarski Civilni	Koprivnica	Prezentacija „LP“ novim članicama	17.01.2013.	16
11.	Radna grupa	Koprivnica	Sastanak radne grupe	30.01.2013.	9
12.	Upravni odbor	Ferdinandovac	Usvajanje LRS	25.02.2013.	7
12.	Skupština	Đurđevac	Usvajanje LRS	26.02.2013.	40
UKUPNO					236

Izvor: „LP“

Na području „LP“ najzastupljenija nacionalna manjina su Romi koje smo također pokušali potaknuti na sudjelovanje u izradi ove Strategije. Osim Roma, u izradu Strategije uključilo se i Društvo invalida koje pokriva gotovo cijelo područje „LP“. U izradu LRS uključilo se i VGU iz Križevaca koje je imenovalo dvije predstavnice u radno tijelo za izradu LRS „LP“, profesorice Kristinu Svržnjak i Sandru Kantar. Uz predstavnice VGU u radnu grupu su imenovani Silvija Lukačin i Sven Balabanić kao predstavnici „LP“, Nadica Kolar u ime javnog sektora, Vanja Benkek u ime gospodarskog sektora, Ivan Topolovčan u ime civilnog sektora, Ivana Majetić u ime Udruženja obrtnika, Miroslav Vrban ispred KKŽ, Anđelka Hodalić u ime PSS. Članovi su i Franjo Babić i Tihana Kraljić ispred PORA kao koordinatora izrade LRS. Nakon nekoliko dostavljenih nacrti LRS e-mailom PORA je organizirala sastanak radne grupe koji je održan je 30. siječnja 2013. godine. Održana je prezentacija nacrti i vrlo kvalitetna rasprava svih nazočnih članova. Veliki broj članova „LP“ kao i vanjskih partnera pri izradi LRS poput VGU iz Križevaca, Udruženja obrtnika i PSS doprinijeli su kvalitetnoj obradi vrlo širokog područja koje pokriva LRS i koje želimo kroz provedbu razvijati kao što su poljoprivreda, obrtništvo, turizam i civilno društvo.

4.3. PLAN PROVEDBE I SLIJED AKTIVNOSTI U OSTVARENJU CILJEVA

„LP“ će provoditi sve aktivnosti koje će pomoći ostvarivanju definiranih ciljeva i mjera LRS. „LP“ će u tu svrhu informirati, okupiti, poticati i koordinirati dionike razvoja i stanovništvo „LP“ kako bi se aktivno uključili u provedbu LRS.

Aktivnosti „LP“ posebno će biti intenzivirane i usmjeren na provedbu mjera IPARD programa.

Razdoblje provedbe aktivnosti je definirano trajanjem IPARD programa te će se aktivnosti provoditi tijekom 2013. i 2014. godine.

Tablica 21.: Plan provedbe i slijed aktivnosti „LP“ za razdoblje 2013. i 2014. godine

1. PODIZANJE RAZINE SPECIJALIZACIJE TE POVEZIVANJE I UDRUŽIVANJE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE		
1.1.	Potpora specijalizaciji i modernizaciji poljoprivredne proizvodnje	1.1.1. Promocija, informiranje, savjetovanje te edukacije poljoprivrednih proizvođača o mogućnostima ulaganja u poljoprivredna gospodarstva financiranjem putem IPARD programa 1.1.2. Organiziranje studijskih putovanja za obilazak primjera dobre prakse 1.1.3. Poticanje ulaganja u specijalizaciju proizvodnje u svrhu povećanja proizvodnje visokoprofitabilnih kultura 1.1.4. Potpora izgradnji objekata za skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda 1.6.1. Povezivanje poslovnog, znanstveno-istraživačkog i javnog sektora u svrhu prenošenja znanja i iskustava, uvođenja novih tehnologija i komercijalizacija inovacija u poljoprivredi i šumarstvu 1.6.4. Jačanje strukovnog, cjeloživotnog i specijalističkog obrazovanja u skladu s potrebama sektora poljoprivrede, šumarstva, lovnog gospodarstva i ostalih grana gospodarstva u ruralnom prostoru
1.2.	Potpora certificiranju i standardizaciji poljoprivrednih proizvoda	1.2.1. Promocija uvođenja GLOBAL GAP normi, ISO i drugih standarda te HACCP sustava 1.2.2. Poticanje provođenja postupaka registracije oznaka izvornosti, oznake zemljopisnog podrijetla i oznake tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „LP“
1.3.	Marketing poljoprivrednih proizvoda i stvaranje prepoznatljivih robnih marki	1.3.1. Razvoj specijaliziranih prodavaonica poljoprivrednih i autohtonih proizvoda „LP“ 1.3.2. Poticanje institucijske kupovine domaćih poljoprivrednih i eko proizvoda za potrebe kuhinja javnih ustanova (vrtići, škole, bolnice..) 1.3.3. Organiziranje poljoprivrednih sajmova i izlaganja na sajmovima u svrhu promocije poljoprivrednih proizvoda „LP“
1.4.	Unaprjeđenje ekološke	1.4.1. Provođenje informativne i promotivne kampanje o prednostima ekološke poljoprivrede

	poljoprivredne proizvodnje	1.4.2. Potpora marketinškim aktivnostima ekoloških poljoprivrednih proizvođača
1.5.	Odvodnja i navodnjavanje	1.5.1. Promocija, informiranje, savjetovanje te edukacija poljoprivrednih proizvođača o mogućnostima financiranja navodnjavanja putem Mjere 101 IPARD programa
1.6.	Uvođenje standarda zaštite okoliša	1.6.1. Informiranje i savjetovanje obveznika IPPC Direktive o mogućnostima financiranja usklađivanja putem Mjera 101 i 103 IPARD programa 1.6.2. Organiziranje radionica o ispunjavanju uvjeta višestruke sukladnosti te o usvajanju standarda zaštite okoliša, zdravlja ljudi, životinja i bilja te dobrobiti životinja
1.7.	Okupnjavanje poljoprivrednog zemljišta	1.7.1. Poticanje okupnjavanja poljoprivrednog zemljišta 1.7.2. Poticanje rješavanja imovinsko-pravnih odnosa poljoprivrednog zemljišta prijenosom vlasništva na stvarne vlasnike
1.8.	Povezivanje i udruživanje u poljoprivrednoj proizvodnji	1.8.1. Poticanje poslovnog umrežavanja poljoprivrednih proizvođača (zadruga, specijalizirane udruge poljoprivrednih proizvođača, savezi i dr.) radi zajedničkog nastupa na tržištu 1.8.2. Poticanje organiziranju otkupnih stanica i distributivnih centara za poljoprivredne proizvođače

2. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA I REVITALIZACIJA RURALNOG PROSTORA

2.1.	Poticanje razvoja prerađivačkog sektora	2.1.1. Promocija mogućnosti sufinanciranja ulaganja u preradu mlijeka, mesa, ribe, voća, povrća i vina putem Mjere 103 IPARD programa
2.2.	Razvoj poduzetničke infrastrukture	2.2.1. Jačanje poduzetničke infrastrukture (poduzetnički centar, poduzetnički inkubator, poduzetničke zone) 2.2.2. Umrežavanje i razmjena iskustva organizacija institucionalne podrške poduzetništvu
2.3.	Istraživanje i razvoj novih tehnologija	2.3.1. Jačanje istraživačko razvojne infrastrukture 2.3.2. Izrada programa potpora zaštite intelektualnog vlasništva i komercijalizacije inovacija 2.3.3. Poticanje inovacija i primjene novih tehnoloških rješenja u proizvodnji 2.3.4. Organizacija radionica za poticanje kreativnosti i razvoj novih poslovnih ideja
2.4.	Očuvanje postojećih tradicijskih i umjetničkih obrta	2.4.1. Promocija mogućnosti sufinanciranja ulaganja u sektor tradicijskih obrta putem Mjere 302 IPARD programa 2.4.2. Potpora marketinškim aktivnostima tradicijskih i umjetničkih obrta 2.4.3. Potpora uključivanju tradicijskih i umjetničkih obrta u turističku ponudu
2.5.	Stavljanje	2.5.1. Ulaganja u povećanje dostupnosti prirodne i kulturne

	prirodne i kulturne baštine u svrhu razvoja turizma	baštine turistima (info točke, pristupni prilazi, info staze) 2.5.2. Obnova postojećih kulturno-povjesnih sadržaja značajnih za proširenje turističke ponude
2.6.	Potporna razvoju selektivnih oblika turizma	2.6.1. Promocija mogućnosti sufinanciranja ulaganja u ruralni turizam na seoskim gospodarstvima putem Mjere 302 IPARD programa 2.6.2. Promocija mogućnosti sufinanciranja ulaganja u sportske i rekreacijske centre za mlade i odrasle putem Mjere 302 IPARD programa 2.6.3. Poticanje povećanja smještajnih kapaciteta i proširenja turističke ponude 2.6.4. Okrupnjavanje turističke ponude 2.6.5. Promocija turističke ponude i stvaranje robne marke Podravina kao turističke destinacije
2.7.	Potporna diversifikaciji poljoprivredne proizvodnje	2.7.1. Promocija mogućnosti sufinanciranja ulaganja u diversifikaciju poljoprivredne djelatnosti putem Mjere 302 IPARD programa 2.7.2. Poticanje razvoja i unapređenja kapaciteta za preradu, doradu, i pakiranje poljoprivrednih proizvoda na gospodarstvima 2.7.3. Ulaganja u izgradnju/rekonstrukciju i opremanje kapaciteta za uzgoj slatkovodne ribe 2.7.4. Izgradnja/rekonstrukcija/opremanje objekata za izravnu prodaju proizvoda na poljoprivrednim gospodarstvima
2.8.	Promocija i podrška programima cjeloživotnog učenja, stručnog usavršavanja i prekvalifikacije	2.8.1. Podizanje svijesti o važnosti cjeloživotnog učenja i svih oblika neformalnog obrazovanja 2.8.2. Razvoj i provođenje programa cjeloživotnog učenja, stručnog usavršavanja i prekvalifikacije 2.8.3. Jačanje partnerstva ustanova u kojima se provode programi cjeloživotnog učenja i resornih državnih tijela
2.9.	Poticanje školovanja u skladu s potrebama gospodarstva	2.9.1. Analiza potreba gospodarstva za ljudskim resursima u budućem razdoblju 2.9.2. Jačanje partnerstva osnovnih i srednjih škola, gospodarskih subjekata, Zavoda za zapošljavanje, regionalne uprave, lokalne samouprave i resornih državnih tijela u kreiranju obrazovnih programa 2.9.3. Razvoj i usavršavanje ljudskih resursa u skladu s potrebama rada
2.10.	Izgradnja i opremanje objekata namijenjenih obrazovanju i odgoju	2.10.1. Promocija mogućnosti sufinanciranja ulaganja u dječje vrtiće, putem Mjere 302 IPARD programa 2.10.2. Izgradnja i opremanje obrazovnih institucija 2.10.3. Izgradnja i unapređenje institucija za odgoj i obrazovanje te učeničkih domova školskih dvorana i igrališta
2.11.	Jačanje	2.11.1. Informiranje o natječajima zaklada, donatora, ministarstava

	kapaciteta za korištenje fondova EU	<p>i EU fondova</p> <p>2.11.2. Osnaživanje kapaciteta lokalne samouprave i civilnog društva (edukacija o metodologiji pripreme, provedbe, evaluaciji i praćenju projekata za kandidiranje na sredstva EU-a, zaklada, donatora, ministarstava)</p> <p>2.11.2. Edukacija o mogućnostima uspostave i razvoja prekogranične i međuzupanijske suradnje s regijama, županijama, općinama i gradovima.</p> <p>2.11.4. Usklađivanje programa i aktivnosti između institucija na razini „LP“</p>
2.12.	Izgradnja i održavanje prometne i komunalne infrastrukture	<p>2.12.1. Izrada tehničke dokumentacije, izgradnja i rekonstrukcija prometne infrastrukture</p> <p>2.12.2. Saniranje postojećih i izgradnja novih plinovoda</p> <p>2.12.3. Unapređenje vodoopskrbnog sustava (magistralni i sekundarni cjevovod, gradnja vodocrpilišta, povezivanje vodoopskrbnih sustava, gradnja, suradnja na planiranju i provedbi)</p> <p>2.12.4. Izgradnja sustava odvodnje i izgradnja sustava pročišćavanja otpadnih voda</p> <p>2.12.5. Unapređenje sustava gospodarenja otpadom /saniranje i prenamjena postojećih odlagališta otpada te usklađivanje sa zakonskim propisima RH i EU</p>
2.13.	Povećanje dostupnosti javnih i socijalnih usluga te zdravstvene skrbi	<p>2.13.1. Promocija mogućnosti sufinanciranja ulaganja u domove za starije putem Mjere 302 IPARD programa</p> <p>2.13.2. Uspostava novih te modernizacija i povećanje dostupnosti postojećih javnih i socijalnih usluga (sigurna kuća, centar za djecu s poremećajima u ponašanju i za djecu bez roditeljske skrbi, domova za djecu, knjižnica, javnih učilišta)</p> <p>2.13.3. Opremanje ustanova socijalne skrbi s adekvatnom opremom i vozilima za prijevoz korisnika</p> <p>2.13.4. Razvoj mreže udomiteljskih obitelji</p> <p>2.13.5. Uspostava ujednačene dostupnosti primarne zdravstvene zaštite i usluge hitne pomoći</p>
2.14.	Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi, volonterizma i samopomoći	<p>2.14.1. Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi o starijima, osobama s invaliditetom, nemoćnima, djeci i mladeži (osobne asistencije, radni asistent/podrška u zapošljavanju, patronaže u kući, rehabilitacijskih programa)</p> <p>2.14.2. Razvoj centara za podršku, okupljanje i provođenje kvalitetnog i korisnog vremena djece i osoba s posebnim potrebama</p> <p>2.14.3. Razvoj savjetovališta, centara podrške i pomoći žrtvama nasilja u obitelji, udomiteljima, maloljetnim počiniteljima kaznenih djela</p> <p>2.14.4. Poticanje razvoja volonterizma</p>
2.15.	Razvoj programa socijalne uključenosti	<p>2.15.1. Stvaranje uvjeta za prihvatanje djece s teškoćama u razvoju i djece romske nacionalnosti u vrtiće i predškolske ustanove</p> <p>2.15.2. Stvaranje uvjeta za zapošljavanje osoba s invaliditetom i</p>

		<p>drugih nezaposlenih osoba s rizikom socijalne isključenosti</p> <p>2.15.3. Osiguranje usluge naknadne skrbi za mlade koji napuštaju udomiteljske obitelji i domove socijalne skrbi</p> <p>2.15.4. Stvaranje usluga stanovanja u zajednici za osobe s invaliditetom</p> <p>2.15.5. Senzibilizacija zajednice prema marginaliziranim i socijalno isključenim skupinama</p> <p>2.15.6. Poboljšanje komunalne infrastrukture i standarda u romskim naseljima</p>
<p>3. ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I KULTURNIM VRIJEDNOSTIMA TE ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM</p>		
3.1.	Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	<p>3.1.1. Promocija mogućnosti sufinanciranja ulaganja u obnovljive izvore energije putem Mjera 101 i 302 IPARD programa (bioplin, solarne elektrane)</p> <p>3.1.2. Poticanje ulaganja i korištenja drugih obnovljivih izvora energije (biomasa)</p> <p>3.1.3. Poticanje energetske učinkovite gradnje</p> <p>3.1.4. Istraživanje i poticanje ulaganja u geotermalne izvore</p> <p>3.1.5. Jačanje svijesti očuvanja prirode i okoliša kroz učinkovitu energetske politiku</p> <p>3.1.6. Organizacija i provedba radionica na temu praktične primjene uštede energije u kućanstvima</p>
3.2.	Učinkovito upravljanje materijalnim i nematerijalnim naslijeđem te kulturno-povijesnim vrijednostima	<p>3.2.1. Zaštita i obnova materijalne i nematerijalne kulturne baštine, kulturnog naslijeđa, seoskih običaja i tradicijskih manifestacija</p> <p>3.2.2. Istraživanje i učinkovito upravljanje kulturno-povijesnim vrijednostima</p> <p>3.2.3. Osnivanje i umrežavanje te potpora suradnji između institucija važnih za kulturni razvitak i prepoznatljiv podravski identitet</p> <p>3.2.4. Potpora razvoju ljudskih resursa u kulturi</p> <p>3.2.5. Priprema i provedba projekata infrastrukture u kulturi</p> <p>3.2.6. Podrška umjetničkoj produkciji i edukacija za njegovanje podravskog identiteta i njegove prepoznatljivosti</p>
3.3.	Zaštita i učinkovito upravljanje prirodnim vrijednostima te razvoj sustava prevencije zagađenja i onečišćenja	<p>3.3.1. Uspostava sustava prevencije zagađenja i onečišćenja okoliša</p> <p>3.3.2. Uspostava sustava kontroliranog monitoringa stanja okoliša</p> <p>3.3.3. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti</p> <p>3.3.4. Promicanje zelenih tehnologija</p> <p>3.3.5. Razvoj projekata radionica i škole u prirodi</p> <p>3.3.6. Organizacija akcija čišćenja okoliša</p> <p>3.3.7. Uključivanje škola i vrtića u eko-programe</p> <p>3.3.8. Aktiviranje ekoloških udruga i zelene patrole</p>

- 3.3.9. Izrada i distribucija promotivnih materijala te provođenje radionica o recikliranju i selektiranju otpada
- 3.3.10. Provođenje edukacija i uključivanje javnosti u pitanje zaštite okoliša
- 3.3.11. Informiranje i izrada prijedloga projekata prema potencijalnim izvorima financiranja

4.4. SPOSOBNOST UPRAVLJANJA JAVNIM SREDSTVIMA

Tijelo odgovorno za upravljanje javnim sredstvima „LP“ je Upravni odbor. Upravni odbor sastoji se od 13 članova, predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora. Upravni odbor zadužen je za izvršavanje financijskog plana i raspolaganje planiranim sredstvima pri čemu brine o namjeni i pravilnosti korištenja tih sredstava te donosi provedbene odluke. Vodeći računa o ovoj zadaći, članovima Upravnog odbora imenovane su osobe koje imaju dugogodišnje iskustvo u financijskom planiranju i raspolaganju sredstvima, u raspolaganju prihoda iz vlastitih izvora te u pripremi i provedbi projekata sufinanciranih od strane ministarstava i fondova Europske unije.

Kako bi se osiguralo što kvalitetnije upravljanje javnim sredstvima, kao i redovito poslovanje „LP“, odmah nakon osnivanja zaposlena je tajnica „LP“ na puno radno vrijeme, dok je imenovani voditelj „LP“ volonter. Pri odabiru voditelja vodilo se računa da je s područja „LP“ i da je visokoobrazovana osoba s iskustvom rada na projektima. U pripremi i provedbi projekata osigurana je stručna i tehnička pomoć PORE.

4.5. UTJECAJ PROVEDBE STRATEGIJE NA OKOLIŠ

Iako je područje „LP“ slabo naseljeno i industrijski nerazvijeno te uz iznimku poljoprivredne proizvodnje nema velikih zagađivača, pri izradi LRS, sudionici radionica i članovi radnog tijela za izradu LRS pri definiranju ciljeva i mjera bili su vođeni načelima održivog razvoja. Osim što sve mjere sadrže elemente održivog razvoja, pojedine mjere posebice naglašavaju komponente značajne za očuvanje okoliša i kulturne baštine kao što je poticanje ekološke poljoprivrede, poticanje uvođenja obnovljivih izvora energije, poticanje uporabe novih tehnologija, poticanje razvoja ruralnog turizama, uvođenje standarda zaštite okoliša i potpora certificiranju i standardizaciji poljoprivrednih proizvoda. Osim što će projekti biti ocjenjivani po kriteriju sukladnosti sa LRS u koju su već ugrađeni elementi održivog razvoja, načela održivog razvoja i zaštite okoliša su uvrštena i kao zasebni kriterij pri ocjenjivanju projekata. Sukladno iznesenom možemo zaključiti da će LRS „LP“ svojim ciljevima i procedurom u ocjenjivanju projektnih prijedloga za izdavanje pisma preporuke, ali i davanja potpore u širem smislu pozitivno utjecati na očuvanje okoliša i kulturne baštine Podravine.

4.6. IZVORI FINANCIRANJA I ODRŽIVOST STRATEGIJE BEZ SREDSTAVA JAVNE POMOĆI

S obzirom na ozbiljnost pristupa osnivača „LP“, ubrzo nakon osnivanja uvidjela se potreba da se osim oslanjanja na volontersko djelovanje članova „LP“, rad „LP“ profesionalizira zapošljavanjem stručnjaka na radno mjesto tajnika „LP“, kako bi se osiguralo profesionalno djelovanje „LP“. Sredstva su osigurana putem mjesečnih izdavanja od 16 JLS iz njihovih

proračuna. Grad Đurđevac ustupio je uredski prostor „LP“, a PORA je osigurala stručnu i tehničku pomoć prilikom osnivanja „LP“, kod izrade LRS i pri provedbi aktivnosti.

„LP“ će osim sredstava prikupljenih članarinom nastojati ostvariti potpore i sredstva apliciranjem na druge natječaje fondova EU, međunarodnih zaklada, ali i kroz sponzorstva.

Jamac održivosti Strategije bez sredstava javne pomoći su spremnost osnivača i svih drugih članova „LP“ za financiranje „LP“, profesionalizacija rada „LP“ i stručna i tehnička pomoć od strane PORE, te činjenica da se provedba LRS neće ograničavati samo na sredstva javne potpore.

4.7. PROCJENA BROJA PROJEKATA I POTREBNIH SREDSTAVA U 2013. I 2014. GODINI

Tablica 22.: Indikativni broj projekata i potrebnih sredstava javne potpore (vezani uz Prioritet 1 i Prioritet 3 IPARD programa) za razdoblje 2013. - 2014.

MJERA	Indikativan broj projekata naveden u LRS za razdoblje 2013. - 2014.		Plan potrebnih sredstava (javna potpora) za realizaciju projekata za razdoblje 2013. - 2014., u kn	
	2013.	2014.	2013.	2014.
101 - „Ulaganje u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice“	3	4	1.500.000,00	2.000.000,00
103 - „Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice“	1	2		1.000.000,00
301 - „Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture“				
302 - „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“	1	2	300.000,00	1.000.000,00
UKUPNO	5	8	1.800.000,00	4.000.000,00

Izvor: „LP“

4.8. PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE I MJERENJE UČINAKA PROVEDBE STRATEGIJE, KRITERIJI I INDIKATORI ZA OCJENU USPJEŠNOSTI I UČINKOVITOSTI

Kako bi ciljevi „LP“ bili učinkovito i transparentno realizirani u što većem postotku u razdoblju 2013.-2014., bilo je potrebno uspostaviti bazu podataka koja će predstavljati temelj provedbe ciljeva, a time i Strategije. Stoga je objavljen javni poziv za dostavu projektnih ideja za provedbu Lokalne razvojne strategije za javni, civilni i gospodarski sektor. Kako bismo prikupili što veći broj projekata i projektnih prijedloga, koji potiču razvoj LAG područja, osigurali smo dostupnost obrasca za prikupljanje projektnih ideja putem različitih kanala. Svi

zainteresirani, mogli su pronaći obrazac na internetskim stranicama PORE, na stranicama JLS, na Facebook stranici „LP“. Za one koji nemaju pristup internetu, obrasce su mogli dobiti u jedinicama lokalne samouprave, na radionicama za izradu strategije i u sjedištu „LP“. Javni poziv bit će otvoren cijelu godinu, dok će se baza projektnih prijedloga revidirati jednom godišnje. Baza projekata i projektnih prijedloga čini osnovicu za planiranje budućeg razvoja za razdoblje 2013.-2014., praćenje provedbe aktivnosti za realizaciju projekata, ali i podlogu za evaluaciju provedenih aktivnosti. Važnost Strategije ogleda se u planiranju budućeg rada „LP“, ali i razvoja ovog područja te u osnovici koju ovaj dokument čini za izradu Strategije za naredno razdoblje. Provedba Strategije pratit će se putem godišnjih izvješća o provedbi aktivnosti i realizaciji prioriteta, prema indikatorima navedenim u tablici niže. Voditelj „LP“ će o provedenim aktivnostima izvijestiti članove Skupštine putem narativnog i financijskog izvještaja, a nakon čega će se izraditi evaluacijsko izvješće. Kako bismo osigurali uspješno provođenje projekata kojima je dana potpora, osigurat će se barem jednom u tijeku provođenja projekta nadzor sa svrhom pravovremenog otklanjanja eventualnih pogrešaka i nedostataka. Osim pomoći u provođenju projekata, „LP“ će osigurati edukacije i radionice za nositelje projekata kako bismo uspješno završili proces provedbe projekata. Svaki nositelj projekata bit će dužan dostaviti evaluacijsko izvješće po završetku projekta, a koje će postati sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi LRS „LP“.

Tablica 23.: Indikatori provedbe LRS „LP“ za razdoblje 2013. i 2014. godine

Cilj	Mjera	Indikatori
1.	1.1.	Broj održanih edukacija, radionica, savjetovanja i prijava na natječaje za provedbu Mjera 101, 103 i 302 IPARD programa, broj investicija u modernizaciju i specijalizaciju poljoprivredne proizvodnje te visina potpore isplaćene investitorima putem IPARD programa. Broj studijskih putovanja u svrhu upoznavanja s primjerima dobre prakse iz okruženja. Povećanje obima poljoprivredne proizvodnje.
	1.2.	Broj poljoprivrednika koji posluju prema standardima, broj radionica i posjetitelja na radionicama o postupku uvođenja te provođenju kontrole novih standarda i normi EU.
	1.3.	Broj zaštićenih izvornih tradicijskih proizvoda, broj prepoznatljivih lokalnih robnih marki, broj proizvoda s oznakom zemljopisnog podrijetla.
	1.4.	Broj ekoloških proizvođača, broj proizvoda s eko oznakom, površine pod ekološkom proizvodnjom.
	1.5.	Veličina površine uključene u sustav navodnjavanja, površina pod voćnjacima, povrćem, cvijećem, povećanje uroda, broj edukacija na temu mogućnosti financiranja sustava navodnjavanja putem IPARD programa i iz drugih izvora, broj sudionika edukacija, broj realiziranih projekata.
	1.6.	Broj komercijalnih poljoprivrednih proizvođača u sustavu integrirane poljoprivredne proizvodnje. Broj organiziranih edukacija o poštivanju uvjeta višestruke sukladnosti. Usklađenost obveznika IPPC direktive s IPPC direktivom.
	1.7.	Broj okrupnjenih hektara poljoprivrednog zemljišta, prosječna površina po čestici i po poljoprivrednom gospodarstvu.
	1.8.	Broj novoosnovanih poljoprivrednih zadruga i klastera.
	2.1.	Broj prijava na natječaje za provedbu Mjere 103 IPARD programa, broj investicija u prerađivačke kapacitete i visina potpore isplaćene investitorima putem IPARD programa. Broj održanih aktivnosti u svrhu

		informiranja o Mjeri 103 unutar IPARD programa.
	2.2.	Broj korištenih usluga u institucionalnoj podršci poduzetnicima, osnovane potporne institucije gospodarstva (poduzetnički inkubator, poduzetnički centar).
	2.3.	Broj inovacija i patenata, broj komercijaliziranih inovacija i patenata, povećanje istraživačkih kapaciteta gospodarskog sektora povezivanjem s visokoškolskim institucijama i istraživačkim institutima. Količina sredstava namijenjenih za nagrađivanje na polju poticanja i nagrađivanje na polju intelektualnog vlasništva.
	2.4.	Broj tradicijskih i umjetničkih obrta, broj prijava na natječaje za sektor tradicijskih i umjetničkih obrta Mjere 302 IPARD programa te visina isplaćene potpore, broj prijava i visina potpore nacionalnih programa poticanja tradicijskih i umjetničkih obrta.
2.	2.5.	Broj posjetitelja, broj organiziranih događaja, broj izdanih promotivnih materijala, broj turističkih aranžmana koje uključuju turističke sadržaje kulturne i prirodne baštine. Visina sredstava uloženi u obnovu kulturnih, povijesnih i sakralnih objekata. Visina sredstava uloženi u dostupnost kulturne i prirodne baštine.
	2.6.	Broj posjetitelja, broj noćenja, broj novih turističkih proizvoda i usluga, broj postojećih smještajnih kapaciteta, broj osposobljenih turističkih djelatnika, prihodi od turizma, razvijene nove turističke ponude. Broj seoskih gospodarstava s turističkom ponudom, broj prijava na natječaje za sektor ruralnog turizma Mjere 302 IPARD programa te visina isplaćene potpore, broj prijava i visina potpore nacionalnih programa poticanja seoskog turizma.
	2.7.	Broj prijava za sektore izravne prodaje, slatkovodne akvakulture, usluga, prerade na poljoprivrednim gospodarstvima, obnovljivih izvora energije ruralnog turizma na natječaje Mjere 302 IPARD programa te visina isplaćene potpore, broj prijava i visina potpore nacionalnih programa poticanja seoskog turizma. Broj održanih radionica o mogućnostima sufinanciranja investicija putem Mjere 302 IPARD programa i broj posjetitelja na radionicama, broj studijskih putovanja u svrhu upoznavanja s primjerima dobre prakse iz okruženja. Broj i kapacitet postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, dječjih vrtića i igraonica, sportskih i rekreacijskih centara. Broj gospodarstava s kapacitetima za preradu i izravnu prodaju poljoprivrednih proizvoda te broj proizvođača i kapacitet proizvodnje slatkovodne ribe akvakulturom.
	2.8.	Broj programa u sustavu cjeloživotnog učenja, povećan broj osoba sa završenim programima prekvalifikacije i usavršavanja, broj osoba zaposlenih nakon završene prekvalifikacije.
	2.9.	Izrađena studija o potrebama gospodarstva vezanim uz radnu snagu, broj odobrenih stipendija i visina sredstava namijenjenih studentskom kreditiranju za deficitarna zanimanja, broj zaposlenih u deficitarnim zanimanjima.
	2.10.	Broj adaptiranih, rekonstruiranih, izgrađenih i novoopremljenih školskih objekata i visina uloženi sredstava.
	2.11.	Broj održanih edukacija za djelatnike lokalne i regionalne samouprave, institucija, organizacija civilnog društva i privatni sektor, broj educiranih

2.		osoba, broj apliciranih i provedenih projekata čiji su nositelji LAG, JLS, institucije, organizacije civilnog društva, privatni sektor. Broj novouspostavljenih prijateljskih suradnji s LAG-ovima iz Hrvatske i zemalja u okruženju.
	2.12.	Broj obnovljenih i asfaltiranih cesta. Broj priključenih domaćinstava i gospodarskih subjekata na vodoopskrbnu mrežu i na kanalizacijski sustav. Veći postotak zdravstvene ispravnosti voda kod korisnika i na vodocrpilištima. Broj kilometara novoizgrađenog kanalizacijskog sustava. Broj izgrađenih bioloških pročistača. Unaprijeđena kakvoća vode u otvorenim vodotocima.
	2.13.	Broj izvaninstitucionalnih oblika skrbi za djecu, mlade, starije i nemoćne osobe. Broj aktivnosti organiziranih za marginalizirane skupine i broj projekata za potporu ovim skupinama. Broj kulturnih događanja. Uspostavljen sustav ordinacija primarne zdravstvene zaštite u svakoj JLS, dostupnost hitne pomoći smanjena na samo 20 minuta. Broj zdravstvenih djelatnika zaposlenih na području „LP“.
	2.14.	Broj udomiteljskih obitelji za djecu i mlade i broj udomiteljskih obitelji za smještaj odraslih i starijih osoba. Broj specijaliziranih usluga namijenjenih osobama s invaliditetom. Povećan broj starijih osoba obuhvaćenih uslugama pomoći u kući i drugim servisima. Broj volontera, broj educiranih volontera, broj provedenih projekata. Broj djece s teškoćama u razvoju i djece romske nacionalnosti u vrtićima i predškolskim ustanovama. Broj dugotrajno nezaposlenih i mladih do 25 godina koji su se zaposlili nakon završenog programa cjeloživotnog obrazovanja i ciljanog osposobljavanja. Broj novozaposlenih osoba s invaliditetom i osoba s rizikom socijalne isključenosti. Iznos sredstava izdvojenih za poboljšanje komunalne infrastrukture i standarda u romskim naseljima.
	2.15.	Broj partnerskih inicijativa, broj udruga uključenih u partnerstva, broj projekata proizašlih iz partnerstava, broj novoosnovanih udruga.
3.	3.1.	Broj informiranih o prednostima korištenja alternativnih oblika energije te mogućnostima sufinanciranja ugradnje postrojenja iz fondova i zaklada. Smanjenje potrošnje električne energije, povećanje udjela alternativnih izvora energije. Broj izgrađenih postrojenja za proizvodnju energije iz bioplina, količina proizvedene energije iz alternativnih izvora energije, broj novozaposlenih. Broj ugrađenih sustava solarnih kolektora u kućanstvima i zgradama u javnom vlasništvu. Broj izrađenih energetskeg pregleda u zgradama u vlasništvu javnog sektora. Broj izrađenih investicijskih studija. Broj implementiranih sustava i iznos uštede u troškovima energije. Broj osposobljenih ljudi za ugradnju solarnih kolektora.
	3.2.	Izrađena studija o stanju kulturnih objekata na području „LP“, broj edukacija organiziranih radi informiranja o važnosti čuvanja kulturnih i povijesnih znamenitosti, broj manifestacija organiziranih radi promoviranja naslijeđa, partnerski projekti vezani za očuvanje baštine, broj novih turističkih proizvoda, informativne brošure.
	3.3.	Broj i površina područja koje se prati, prikupljanje i obrada podataka te izrada elaborata o stanju okoliša, broj novih zaštićenih prirodnih vrijednosti, programa zaštite prirode i planova upravljanja prirodnim vrijednostima, informativne brošure. Izrađena studija o stanju flore i faune.

4.9. PROCEDURA DONOŠENJA ODLUKA UKLJUČUJUĆI PROCEDURU ODABIRA PROJEKATA KOJIMA ĆE LAG IZDATI PISMO PREPORUKE I NAČINE SPRJEČAVANJA SUKOBA INTERESA (RAZRAĐENI KRITERIJI ZA ODABIR PROJEKATA „LP“ - OPIS PROCEDURE ZA DONOŠENJE, PISMA PREPORUKE)

„LP“ podupire prijavu projekata na natječaje za Mjeru 101, Mjeru 103, Mjeru 301 i Mjeru 302 IPARD programa za prijavitelje s područja „LP“ te će izdavati pisma preporuke za projekte koji doprinose ostvarivanju ciljeva i koji su uklopljeni u mjere LRS „LP“.

Evaluacija projektnih prijedloga za izdavanje pisma preporuke za IPARD program, ali i za projektne prijedloge iz baze projektnih prijedloga provodit će se na temelju jasno utvrđenih kriterija te će se na temelju istih dodjeljivati pripadajući broj bodova.

Evaluaciju će provoditi stručni ocjenjivački tim sastavljen od tri člana koje bira Upravni odbor „LP“, vodeći računa da glavni kriterij pri izboru bude iskustvo u izradi i provedbi projektne i strateško-planske dokumentacije te poznavanju IPARD programa.

U procesu procjene i odlučivanja o podržavanju projekata ne smiju sudjelovati podnositelji projektnih prijedloga.

Kriteriji za odabir projekata na osnovu čega će „LP“ izraditi pismo preporuke podijeljeni su na osam osnovnih kriterija.

Tablica 24.: Kriteriji za evaluaciju i odabir projekata

Red. Br.	Kriterij	Bodovi	Ukupno
1.	Utjecaj na ostvarenja ciljeva Lokalne razvojne strategije	Jako utječe: 20 Srednje utječe: 15 Malo utječe: 10	20
2.	Zadovoljenje osnovnih uvjeta IPARD programa (potencijal da se za projekt osigura sufinansiranje)	Zadovoljava: 15 Ne zadovoljava: 5	15
3.	Stupanj pripremljenosti projekta	Visok: 15 Srednji: 10 Nizak: 5	15
4.	Doprinosi održivom upravljanju, energetske učinkovitosti i očuvanju okoliša	Da: 10 Ne : 5	10
5.	Osigurani kadrovski kapaciteti za provedbu projekta	Da: 10 Ne : 5	10
6.	Održivost projekta (osigurano upravljanje nakon završetka projekta)	Da: 10 Ne : 5	10
7.	Dodatni utjecaj na gospodarstvo	Da: 10 Ne : 5	10
8.	Projekt uključuje više partnera i namijenjen je za širu ciljnu skupinu	Da: 10 Ne : 5	10
			100

Stručni ocjenjivački tim će na osnovi navedenih kriterija ocijeniti projektne prijedloge na zadanom obrascu za ocjenjivanje koji sadrži popis kriterija i način bodovanja. Maksimalni broj bodova po projektu je 100, a uz svaku ocjenu upisuje se komentar. Ocjenjeni projekti se rangiraju po broju bodova te će ocjenjivački tim izraditi popis projekata koji zadovoljavaju uvjete za izdavanje pisma preporuke kod prijave na natječaj IPARD programa te rang listu projektnih prijedloga iz baze projektnih prijedloga. Nakon prezentacije, Upravni odbor će na preporuku stručnog ocjenjivačkog tima odobriti izdavanje pisma preporuke za preporučene projekte na natječaj IPARD programa i odobrit će predloženu rang listu projektnih prijedloga iz baze projektnih prijedloga.

Upravni odbor će usvojiti odluku za izbor projektnih prijedloga koji će biti uvršteni u akcijski plan provedbe LRS i za koje će „LP“ izdati pismo preporuke. „LP“ izdaje pismo preporuke za prijavu projekata na natječaj za Mjeru 101, Mjeru 103, Mjeru 301 i Mjeru 302 IPARD programa uz obrazloženje o sukladnosti s ciljevima i doprinosu realizacije Lokalne razvojne strategije.

4.10. PROJEKTI KOJI SU SE PROVODILI/SE PROVODE IZ DRUGIH IZVORA FINANCIRANJA

„LP“ osnovan je 15. listopada 2012. godine i svi naponi tajnice „LP“ i PORE bili su usmjereni na proces izrade LRS. Ipak „LP“ uspio se uključiti u provedbu Projekta Obrazovanje za poduzetništvo MINPO i Projekte MRRFEU. Za područje „LP“ organiziran je seminar „Udruživanjem do uspjeha-klasteri“ koji je održan 10. i 11. prosinca 2012.. Tajnica „LP“ sudjelovala je na dva seminara iz tog projekta i to Kako osmisliti i napisati projekt te dobiti sredstva iz fondova EU 12,13 i 14 veljače 2013. godine i Kako provoditi projekte EU 18,19 i 20. veljače 2013.. Za Program održivog razvoja lokalne zajednice MRRFEU pripremljeno je i poslano 10 prijava JLS- s područja „LP“. Upravo je u tijeku priprema 5 projektnih prijedloga za Potprogram „Priprema lokalnih projekata na potpomognutim područjima“ za 2013. godinu MRRFEU gdje je rok za dostavu projektnih prijedloga 22.ožujka 2012. Tajnica „LP“ 16.01.2013. sudjelovala je i na radionici za pripremu projektnih prijedloga Europa za građane

5. FINANCIJSKI PLAN ZA PROVEDBU AKTIVNOSTI U RAZDOBLJU 2013. I 2014. GODINE

Tablica 25.: Financijski plan provedbe aktivnosti u razdoblju 2013. i 2014. godine

			2013.	2014.
		PRIMICI	IZNOS U KUNAMA	IZNOS U KUNAMA
1.		Ukupni primici	562.000,00 kn	596.000,00 kn
	1.1.	Članarine	92.000,00	96.000,00
		1.1.1. Članarine	92.000,00	96.000,00
	1.2.	Sredstva javne potpore Mjera 202, IPARD program	470.000,00	500.000,00
		1.2.1. Sredstva javne potpore Mjera 202, IPARD program	450.000,00	450.000,00

	1.2.1.	Ostali prihodi - donacije, drugi projekti	20.000,00	50.000,00
			2013.	2014.
		IZDACI	IZNOS U KUNAMA	IZNOS U KUNAMA
1.		Stjecanje vještina, animiranje stanovnika LAG područja	240.000,00 kn	299.000,00 kn
	<u>1.1.</u>	<u>Izrada studija za područje „LP“</u>	<u>35.000,00 kn</u>	<u>30.000,00 kn</u>
	1.1.1.	Usluge stručnjaka	25.000,00 kn	20.000,00 kn
	1.1.2.	Usluge prevođenja	10.000,00 kn	10.000,00 kn
	<u>1.2.</u>	<u>Usavršavanje i obrazovanje zaposlenika, volontera i članova „LP“</u>	<u>40.000,00 kn</u>	<u>60.000,00 kn</u>
	1.2.1.	Usluge stručnjaka	10.000,00 kn	10.000,00 kn
	1.2.2.	Najam prostora i opreme za trening i obrazovanje	3.000,00 kn	6.000,00 kn
	1.2.3.	Usluga korištenja opreme za simultano prevođenje i tehničko osoblje	4.000,00 kn	5.000,00 kn
	1.2.4.	Usluga korištenja opskrbe pripremljenom hranom i pićem sudionika	13.000,00 kn	26.000,00 kn
	1.2.5.	Naknade, kotizacije i pretplate za časopise	3.000,00 kn	3.000,00 kn
	1.2.6.	Prijevod dokumenata (brošure i sl.)	7.000,00 kn	10.000,00 kn
	<u>1.3.</u>	<u>Animacija, izrada promidžbenih materijala i organizacija promidžbenih događaja za članove i stanovnike „LP“ (seminari, radionice, sastanci dr.)</u>	<u>95.000,00 kn</u>	<u>130.000,00 kn</u>
	1.3.1.	Usluge stručnjaka	15.000,00 kn	15.000,00 kn
	1.3.2.	Najam prostora i opreme za animaciju i promidžbene događaje	25.000,00 kn	35.000,00 kn
	1.3.3.	Usluga korištenja opreme za simultano prevođenje i tehničko osoblje	10.000,00 kn	10.000,00 kn
	1.3.4.	Usluga korištenja opskrbe pripremljenom hranom i pićem sudionika	15.000,00 kn	25.000,00 kn
	1.3.5.	Izrada, umnažanje i podjela promotivnih materijala	20.000,00 kn	35.000,00 kn
	1.3.6.	Usluge oglašavanja putem TV/radio/web/novine	10.000,00 kn	10.000,00 kn
	<u>1.4.</u>	<u>Sudjelovanje zaposlenika, volontera te članova „LP“ na seminarima, radionicama, sastancima i studijskim putovanjima uključujući događaje u organizaciji nacionalne mreže za ruralni razvoj i Europske mreže za ruralni razvoj</u>	<u>70.000,00 kn</u>	<u>79.000,00 kn</u>

	1.4.1.	Korištenje službenog ili privatnog vozila u službene svrhe	15.000,00 kn	15.000,00 kn
	1.4.2.	Korištenje javnog prijevoza - autobus, vlak, brod	16.000,00 kn	20.000,00 kn
	1.4.3.	Korištenje zrakoplova - ekonomska klasa	8.000,00 kn	8.000,00 kn
	1.4.4.	Korištenje lokalnog javnog prijevoza na mjestu događaja	2.000,00 kn	2.000,00 kn
	1.4.5.	Dnevnice	4.000,00 kn	4.000,00 kn
	1.4.6.	Smještaj	10.000,00 kn	15.000,00 kn
	1.4.7.	Naknade i kotizacije	15.000,00 kn	15.000,00 kn
2.		Provedba lokalnih razvojnih strategija	322.000,00 kn	307.000,00 kn
	<u>2.1.</u>	<u>Plaće za voditelja/upravitelja „LP“ i/ili drugo osoblje</u>	<u>180.000,00 kn</u>	<u>180.000,00 kn</u>
	2.1.1.	Plaće za dva zaposlenika „LP“	180.000,00 kn	180.000,00 kn
	<u>2.2.</u>	<u>Najam ureda i režijski izdaci</u>	<u>33.000,00 kn</u>	<u>33.000,00 kn</u>
	2.2.1.	Najam ureda	10.000,00 kn	10.000,00 kn
	2.2.2.	Telefon i Internet	10.000,00 kn	10.000,00 kn
	2.2.3.	Režijski izdaci ureda (struja, voda, odvoz otpada, grijanje, plin, TV i radio pretplata, pričuva, ostali režijski izdaci)	13.000,00 kn	13.000,00 kn
	<u>2.3.</u>	<u>Uredski materijal</u>	<u>15.000,00 kn</u>	<u>20.000,00 kn</u>
	2.3.1.	Potrošni uredski materijal	15.000,00 kn	20.000,00 kn
	<u>2.4.</u>	<u>Nabava opreme</u>	<u>70.000,00 kn</u>	<u>50.000,00 kn</u>
	2.4.1.	Uredska oprema	35.000,00 kn	25.000,00 kn
	2.4.2.	Računalna oprema	35.000,00 kn	25.000,00 kn
	<u>2.5.</u>	<u>Usluge</u>	<u>24.000,00 kn</u>	<u>24.000,00 kn</u>
	2.5.1.	Usluge računalnog stručnjaka	12.000,00 kn	12.000,00 kn
	2.5.2.	Usluge knjigovodstvenog stručnjaka	12.000,00 kn	12.000,00 kn
		UKUPNO	562.000,00 kn	606.000,00 kn

Izvor: „LP“

6. USKLAĐENOST S NADREĐENIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

Kod izrade LRS „LP“ vodilo se računa da ciljevi, prioriteti i mjere budu usklađeni s nadređenim strateškim dokumentima:

1. SRR RH 2008.-2013. - omogućuje se provedba mjera ruralnog razvoja na lokalnom području

2. IPARD predpristupnim programom EU za razdoblje 2007.-2013. - LRS je i po sadržaju i po ciljevima usklađena s preporukama za izradu LRS Pravilnika o provedbi Mjere 202 te su ciljevi LRS usklađeni s osima Plana za ruralni razvoj EU odnosno s ciljevima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. LRS je u svoje ciljeve i mjere ugradio i sve sektore Mjera 101,103, 301 i 302 IPARD programa.

IPARD program usklađen je s prioritetima Europske unije i nacionalnim prioritetima Strategije ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2008.-2013., a provodi se putem tri strateška programska prioriteta (koji odgovaraju prioritetnim osima EU): Prioritet 1. (usklađen s os 1 EAFRD) Poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedba standarda Zajednice (provodi se Mjerama 101, 103), Prioritet 2. (os 2 EAFRD) Pripremne radnje za provedbu poljoprivredno-okolišnih mjera i lokalnih strategija ruralnog razvoja (priprema za provedbu LEADER-a), 4. os-i EAFRD-a, koja će se provoditi Mjerom 202), Prioritet 3. (os 3 EAFRD) Razvoj ruralne ekonomije (Mjere 301,302).

3. ŽRS KKŽ za razdoblje 2011.-2013. koja predstavlja krovni strateški dokument KKŽ i obuhvaća sve temeljne odrednice razvoja Županije u razdoblju do 2013. godine.

Tablica 26.: Usklađenost s prioritetima i mjerama SRR RH 2008-2013

Ciljevi/prioriteti LRS „LP“	Ciljevi/prioriteti SRR RH 2008-2013
1. Podizanje razine specijalizacije te povezivanje i udruživanje poljoprivredne proizvodnje	SC 1 Poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednog i šumarskog sektora
2. Unapređenje kvalitete života i revitalizacija ruralnog prostora	SC 3 Poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima i proširenje gospodarskog programa ruralnog gospodarstva, SC 4 Poboljšanje učinkovitosti institucijskog okruženja
3. Održivo gospodarenje prirodnim resursima i kulturnim vrijednostima te održivo gospodarenje energijom	SC 2 Očuvanje, zaštita i održiva uporaba okoliša, krajolika, prirodnog i kulturnog naslijeđa
1.1. Potpora specijalizaciji i modernizaciji poljoprivredne proizvodnje	8.1.1. a) Restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednih gospodarstava

1.2.	Potpora certificiranju i standardizaciji poljoprivrednih proizvoda	8.1.1. c) Dodavanje vrijednosti poljoprivrednim i šumskim proizvodima
1.3.	Marketing poljoprivrednih proizvoda i stvaranje prepoznatljivih robnih marki	8.1.1. j) Potpora marketinškoj pripremi proizvoda za tržište
1.4.	Unaprjeđenje ekološke poljoprivredne proizvodnje	8.2.1. e) Poticanje i promicanje ekološke proizvodnje
1.5.	Odvodnja i navodnjavanje	8.1.1. a) Restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednih gospodarstava
1.6.	Uvođenje standarda zaštite okoliša	8.1.1. b) Priprema za usvajanje i primjenu standarda zaštite okoliša, dobrobiti životinja, zaštite potrošača, sigurnosti hrane i standarda kvalitete u poljoprivrednom, šumarskom i ribarskom sektoru
1.7.	Okupnjavanje poljoprivrednog zemljišta	8.1.1. f) Uređenje poljoprivrednog zemljišta kroz: sređivanje zemljišno-knjižnog stanja, okupnjavanje poljoprivrednog posjeda
1.8.	Potpora povezivanju i umrežavanju poljoprivrednih proizvođača u zadruge, udruge, mehanizacijske prstenove, saveze, klastere	8.1.2. g) Potpora uspostavi, funkcioniranju i umrežavanju proizvođačkih organizacija (zadruge, specijalizirane udruge poljoprivrednih proizvođača, savezi, organizacije proizvođača kao dio tržnog reda)
2.1.	Poticanje razvoja prerađivačkog sektora	8.1.2. j) Potpora marketinškoj pripremi izvoza za tržište
2.2.	Razvoj poduzetničke infrastrukture	8.3.1.b) Potpora razvoju malog poduzetništva
2.3.	Istraživanje i razvoj novih tehnologija	8.1.3. m) Poticanje korištenja inovativnih rješenja i unapređenje pristupa istraživanju i razvitku
2.4.	Očuvanje postojećih tradicijskih i umjetničkih obrta	8.2.2. g) Očuvanje i obnova duhovne i materijalne kulture, nasljeđa, seoskih običaja i manifestacija
2.5.	Stavljanje prirodne i kulturne baštine u svrhu razvoja turizma	8.2.2. g) Očuvanje i obnova duhovne i materijalne kulture, nasljeđa, seoskih običaja i manifestacija
2.6.	Potpora razvoju selektivnih oblika turizma	8.3.1. c) Razvoj seoskog turizma
2.7.	Potpora diversifikaciji poljoprivredne proizvodnje	8.3.1. a) Proširenje na nepoljoprivredne djelatnosti
2.8.	Promocija i podrška programima cjeloživotnog učenja, stručnog usavršavanja i prekvalifikacije	8.1.4. a) Poboljšanje stručne izobrazbe i informiranja

2.9.	Poticanje školovanja u skladu s potrebama gospodarstva	8.1.4. o) Poboljšanje stručne izobrazbe i informiranja
2.10.	Izgradnja i opremanje objekata namijenjenih obrazovanju i odgoju	8.3.2. f) Poboljšanje i razvitak društvene, socijalne i kulturne infrastrukture
2.11.	Jačanje kapaciteta za korištenje fondova EU	8.4.1. d) Potpora za pripremu i upravljanje projektima
2.12.	Izgradnja i održavanje prometne i komunalne infrastrukture	8.3.2. Poboljšanje temeljne ruralne infrastrukture
2.13.	Povećanje dostupnosti javnih i socijalnih usluga te zdravstvene skrbi	8.3.2. f) Poboljšanje i razvitak društvene, socijalne i kulturne infrastrukture
2.14.	Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi, volonterizma i samopomoći	8.3.2. f) Poboljšanje i razvitak društvene, socijalne i kulturne infrastrukture
2.15.	Razvoj programa socijalne uključenosti	8.3.2. f) Poboljšanje i razvitak društvene, socijalne i kulturne infrastrukture
3.1.	Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	8.3.1.d) Ulaganje u obnovljive izvore energije
3.2.	Učinkovito upravljanje materijalnim i nematerijalnim naslijeđem te kulturno-povijesnim vrijednostima	8.2.2. g) Očuvanje i obnova duhovne i materijalne kulture, nasljeđa, seoskih običaja i manifestacija
3.3.	Zaštita i učinkovito upravljanje prirodnim vrijednostima te razvoj sustava prevencije zagađenja i onečišćenja	8.2.1.b) Priprema provedbe potpora za mrežu Natura 2000 i uz Direktivu 2000/60 EZ

Strategija lokalnog razvoja „LP“ je usklađena sa strateškim ciljevima/prioritetima nacionalne razine i to prvenstveno SRR RH 2008.-2013. Strategija je kroz svoje mjere i aktivnosti usklađena i s IPARD programom te omogućuje provedbu mjera ruralnog razvoja kroz korištenje IPARD programa.

„LP“ u cijelosti obuhvaća područje koje je u sastavu KKŽ te je stoga važno da LRS „LP“ bude usklađena i s županijskim strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama. Svrha usklađivanja na regionalnoj razini omogućuje objedinjavanje poticajnih financijskih sredstava lokalne i regionalne razine, kako bi postigle najbolji sinergijski učinak prema sredstvima nacionalne i međunarodne razine, odnosno, pridonijela realizaciji dugoročnih strateških ciljeva nadređenih razina.

Tablica 27.: Usklađenost s ciljevima i mjerama ŽRS KKŽ 2011-2013.

Ciljevi/prioriteti LRS „LP“	Ciljevi/prioriteti ŽRS KKŽ 2011-2013
1. Podizanje razine specijalizacije te povezivanje i udruživanje poljoprivredne	1. Konkurentno gospodarstvo

proizvodnje		
2. Unapređenje kvalitete života i revitalizacija ruralnog prostora		1. Konkurentno gospodarstvo 2. Jačanje ljudskih resursa i podizanje društvenog standarda 3. Razvoj prometne i komunalne infrastrukture
3. Održivo gospodarenje prirodnim resursima i kulturnim vrijednostima te održivo gospodarenje energijom		4. Održivo korištenje prirodnih i kulturnih vrijednosti i gospodarenje energijom
1.1.	Potporna specijalizaciji i modernizaciji poljoprivredne proizvodnje	1-2-3 Potpora specijalizaciji i jačanju komercijalnih proizvođača u poljoprivredi
1.2.	Potporna certificiranju i standardizaciji poljoprivrednih proizvoda	1-5-1 Tehnička potpora i edukacija uvođenju standarda i normi EU
1.3.	Marketing poljoprivrednih proizvoda i stvaranje prepoznatljivih robnih marki	1-2-7 Marketinška potpora razvoju poljoprivrednih gospodarstava, brendiranje i promidžba autohtonih proizvoda
1.4.	Unaprjeđenje ekološke poljoprivredne proizvodnje	1-2-5 Razvoj integrirane i ekološke proizvodnje
1.5.	Odvodnja i navodnjavanje	1-2-4 Izgradnja sustava navodnjavanja
1.6.	Uvođenje standarda zaštite okoliša	1-2-5 Razvoj integrirane i ekološke proizvodnje
1.7.	Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta	1-2-1 Okrupnjavanje posjeda
1.8.	Povezivanje i udruživanje u poljoprivrednoj proizvodnji	1-2-2 Udruživanje poljoprivrednika
2.1.	Poticanje razvoja prerađivačkog sektora	1-1-1 Potpora rastu izvozno orijentiranih i drugih proizvodnji kroz korištenje inovacija, novih tehnologija i suvremene organizacije 1-3-3 Razvoj financijskih instrumenata za potporu gospodarskih aktivnosti
2.2.	Razvoj poduzetničke infrastrukture	1-1-2 Razvoj tehnološke infrastrukture radi kreiranja novih proizvoda i usluga veće dodane vrijednosti
2.3.	Istraživanje i razvoj novih tehnologija	1-1-2 Razvoj tehnološke infrastrukture radi kreiranja novih proizvoda i usluga veće dodane vrijednost
2.4.	Očuvanje postojećih tradicijskih i umjetničkih obrta	1-6-1 Unapređenje postojećih i razvoj novih oblika turističke ponude
2.5.	Stavljanje prirodne i kulturne baštine u svrhu razvoja turizma	1-6-1 Unapređenje postojećih i razvoj novih oblika turističke ponude
2.6.	Potporna razvoju selektivnih oblika turizma	1-6-1 Unapređenje postojećih i razvoj novih oblika turističke ponude
2.7.	Potporna diversifikaciji poljoprivredne	1-2-8 Unapređenje i razvoj osnovne

	proizvodnje	infrastrukture u ruralnim područjima
2.8.	Promocija i podrška programima cjeloživotnog učenja, stručnog usavršavanja i prekvalifikacije	2-1-4 Unapređenje sustava cjeloživotnog učenja
2.9.	Poticanje školovanja u skladu s potrebama gospodarstva	2-1-2 Unapređenje i poticanje školovanja u skladu s potrebama gospodarstva
2.10.	Izgradnja i opremanje objekata namijenjenih obrazovanju i odgoju	2-1-1 Izgradnja i opremanje objekata u školstvu
2.11.	Jačanje kapaciteta za korištenje fondova EU	2-1-6 Jačanje kapaciteta za korištenje fondova EU te razvoj prekogranične i međuzupanijske suradnje
2.12.	Izgradnja i održavanje prometne i komunalne infrastrukture	3-1-1 Razvoj cestovne infrastrukture 3-2-5 Daljnje unapređenje plinifikacije županije
2.13.	Povećanje dostupnosti javnih i socijalnih usluga te zdravstvene skrbi	2-3-2 Prevencija te rano otkrivanje bolesti 2-3-3 Jednako mjerno razvijena i dostupna primarna zdravstvena zaštita 2-3-4 Razvoj palijativne skrbi 2-4-2 Porast dostupnosti jaslica i vrtića 2-5-3 Dostupnost domova socijalne skrbi
2.14.	Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi, volonterizma i samopomoći	2-5-2 Razvoj izvaninstitucionalnih oblika skrbi 2-5-4 Socijalno uključivanje ugroženih skupina 2-6-2 Promoviranje i osnaživanje volonterskog rada
2.15.	Razvoj programa socijalne uključenosti	2-5-4 Socijalno uključivanje ugroženih skupina
3.1.	Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	4-4-1 Istraživanje i korištenje geotermalne energije 4-4-2 Istraživanje i korištenje bioplina 4-4-3 Istraživanje i korištenje biomase 4-4-4 Istraživanje i korištenje solarne energije 4-4-5 Poticaj i unapređenje razvoja energetske učinkovitosti
3.2.	Učinkovito upravljanje materijalnim i nematerijalnim naslijeđem te kulturno-povijesnim vrijednostima	4-2-1 Izrada sveobuhvatne valorizacije kulturno-povijesnih vrijednosti
3.3.	Zaštita i učinkovito upravljanje prirodnim vrijednostima te razvoj sustava prevencije zagađenja i onečišćenja	4-3-1 Uspostava sustava kontinuiranog monitoringa okoliša